

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
808Σ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
λεπτῶν 20.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΡΗΡΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ . Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἡ Ἐπιστολή, διήγημα, ὑποκ. Ι. Μ. Δαμβέργη.
- Διάδοχος περιπλανώμενος, ἱστορία τοῦ 12 αἰῶνος, μεταφρ. Α. Κ. (Συνέχεια).
- Αἱ δύο ἀντιζῆλοι, διήγημα Harvey Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ Μεταφρασῆς Α΄.
- Νοῦς καὶ καρδία, ποίημα Στ. Μαρτζώκη.
- Χωρὸς ἔνομα, ποίημα Δ. Ι. Μάργαν.
- Πανοργαίαι τοῦ ἔρωτος, ποίημα Σ. Γ. Δαλλακόπουλου.
- Ὁ ματιασμένος, ποίημα Δ. Στάη.
- Μαμωνᾶς καὶ Βανῆς, διήγησις τοῦ 12 αἰῶνος.
- Ἡ τιμὴ τοῦ καλλιτέχνου, μυθιστορία Ὀκταβίου Φαγιέ. Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. (Συνέχεια).
- Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγχώρια.—Ἐξωτερικά.—Ἀρχαιολογία.—Φιλολογία.—Καλλιτεχνία.
- Ἰδιαιτέρα Γράμματα.
- Νέα Βιβλία.

ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΚΑΙ ΠΤΩΧΟΙ

I

Ἡ ἘΠΙΣΤΟΛΗ

(διήγημα)

Θά σοι ἐξικονίσω, ἀναγνώστᾳ μου, κόσμον ἀγνωστον τοῖς πολλοῖς, διότι ἡ σπανίως εἶνε ὁράτος εἰς τοὺς συγγραφείς, ἡ δὲν εὐρίσκουσιν οὗτοι ἐν αὐτῷ τὰ ὄρατα ἐκεῖνα χρώματα, δι' ὧν καθιστῶσι γραφικωτέρας τὰς εἰκόνας των. Δὲν ἀνοῦμαι, ὅτι ροδοπάρειος καὶ ἀκαμία χωρική μετ' ἀφελούς καὶ εὐσώμου γείτονός τῆς δύναται νὰ πλέξωσι τὸ χαριέστερον τῶν εἰδυλλίων, ἀλλὰ τὸ εἰδυλλιον ἐσυνειθίσα νὰ παρομοιάζω ἐγὼ πρὸς τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ, καὶ μετ' ὅλην τὴν καλὴν ἰδέαν, ἣν περὶ αὐτῶν ἔχω, δὲν φεύγει ἀπὸ τὸν νοῦν μου, ὅτι ὑπόκεινται εἰς παντοειδεῖς συναφείας μετ' ἐντόμων καὶ ζῶων, ὅτι ὁ διερχόμενος κῶνον τοῦ ποικίλου θὰ τὰ λακτίσῃ τοῦλάχιστον, ἢ ποιμὴν θὰ τὰ πατήσῃ μετ' ὁ χυδαῖον πέμα τοῦ ὑποδήματος τοῦ, ὁ τράγος θὰ τὰ ταυμπήσῃ. Ἐνῶ τὰ ῥόδα τοῦ κήπου, τὰς καμελίας θὰ τὰς φιλάξῃ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ὁ κήπουρός καὶ μετὰ θριαμβευτικοῦ μεϊδιάματος θὰ τὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὴν ὄραν τῆς δεσποινῆς, ὅτε νωθρὰ καὶ ρεμβώδης κατέρχεται τὸ πρῶν νὰ χαιρετίσῃ τὰ πτηνὰ καὶ νὰ εἰσπνεύσῃ τῶν ἀνθέων τὸ ἄρωμα.

Θὰ εἴπῃς ἴσως, ὅτι οὐδὲ τοῦ ἀγροῦ τὰ ἄνθη ὅλα ὑπόκεινται εἰς τοιοῦτους ἐξευτελισμούς, οὐδὲ τοῦ κήπου αἱ καμελίαι εἶνε πᾶσαι προωρισμέναι εἰς μέλλον τόσον ἐνδοξον. Τότε ὅμως θὰ ἀρχίσωμεν συζητήσῃν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀγνωστον τις θὰ ἐξέλθῃ ὁ ἡττημένος. Ἀλλὰ τὰ ἐξόδα τοῦ πολέμου θὰ εἶνε βεβαίως εἰς βῆρος σου, διότι θὰ παραταθῇ πολὺ ὁ πρόλογός μου, ἐνῶ ἤρχισα μετ' ὅλην τὴν καλὴν διαθέσιν ἀμέσως νὰ τελεώσω.

Περίξ τοῦ ἀγνωστοῦ τούτου κόσμου πλήθος ἀνθρώπων καταγίνεται εἰς παράδοξον ἐργασίαν. Ἀνάπτει πυρὰς καὶ σχηματίζει

οὕτω παχὺ κυκλικὸν τεῖχος καπνοῦ, τὸ ὁποῖον ἀδυνατοῦσι νὰ διαπεράσωσι τῶν μακρόθεν ἱσταμένων τὰ βλέμματα. Ὁ καπνὸς οὗτος εἶνε δύο πολὺ διαφόρων εἰδῶν ἡ καπνὸς λιθανωτοῦ εὐώδης παρασκευαζόμενος ὑπὸ φίλων ἢ καπνὸς παρόμοιος πρὸς ἐκεῖνον, δι' οὗ ἀπολυμαίνουσι τὰ ἐξ ἐπιχαλέρων τόπων προερχόμενα ἀντικείμενα καὶ παρασκευάζεται ὑπὸ ἐχθρῶν. Ἀμράτερα ὅμως τὰ εἶδη ταῦτα τῶν καπνῶν συγγέονται, συννοῦνται καὶ ἀποκρύπτουσι τὸν ἀγνωστον κόσμον, εἰς δὲν θὰ σὲ ὀδηγήσω διὰ νὰ πεισθῇς καὶ σὺ, ὅτι κατ' οὐδὲν ἀπολύτως διαφέρει τῶν ἄλλων κόσμων, οὗς ἐγνώρισας, εἰμὴ κατὰ τὰς προλήψεις, αἰτίνες ἐπικρατοῦσι περὶ αὐτοῦ, προλήψεις τόσον δικαίας, ὅσον καὶ ἐκεῖναι, αἰτίνες μᾶς παρουσιάζουσιν ἀνεξαιρέτως, ὡς εὐώδη ἀγροτικά ἄνθη, τὴν Μάρω καὶ τὴν Φρόσω καὶ τὴν Μπήλιω, τὰς ἀμαδρυάδας ταύτας τῶν χωρίων, αἰτίνες αὐρίον ναυλόνουσαι πλοιαρίον τι καὶ μεταβαίνουσαι εἰς τὰς πόλεις, ἵνα ἐξασκήσωσιν ὑπηρετικὰ ἐπαγγέλματα, ἀποδεικνύουσαι πόσον εὐφάνταστοι εἶνε κάποτε οἱ ποιηταί, οἱ μεταμορφῶντες πλάσματα ἀκατέργαστα καὶ ἀγροτικά εἰς ῥομαντικάς μούσας καὶ χάριτας!

A.

Ὁ Στέφανος Δελῆς ὁ πλούσιος καὶ ὠραλος καὶ περιζήτητος ἐν ταῖς συναναστροφαῖς νέος, ὁ κύριος μεγάρου λαμπροῦ καὶ μὴ καταδεχόμενος νὰ ἱππεύσῃ ἐπὶ ἵππου μὴ ἔχοντος περγαμηνὰς ἀραβικῆς εὐγενείας, δὲν ἐγεννήθη ἐπὶ πορφύρας. Τούναντίον τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς τοῦ διήλθε μετὰ τοσαύτης λιτότητος, ὥστε κἀποτὲ ἐρυθρὰ ἐνθυμούμενος ὅτι ἐπὶ μίαν δλόκληρον ἑβδομάδα ἀπουσίασεν ἐκ τοῦ σχολείου ὑποκρινόμενος τὸν ἀσθενῆ, διότι ἡ πτωχὴ τοῦ μητῆρ κακῶς ὑπολογίσασα ἐσμίκρυνε πλειότερον τοῦ δέοντος τὸ πατρικὸν πανταλόνιον, ὅπερ θ' ἀντικαθίστα τὸ φθαρὲν ἰδικόν του... Δὲν εἶνε δ' αὕτη ἡ μόνη ἐκ τῶν πικρῶν ἀναμνήσεων τῆς πάλαι δυστυχίας. Ἐνθυμείται ὅτι ἀνευ τῆς γλίσχρου συνδρομῆς θεοῦ τινός παρ' ὀλίγον νὰ διακόψῃ τὰ μαθήματά του καὶ νὰ εἰσέλθῃ ὡς τρίτος βοηθὸς εἰς φαρμακείον τι τῆς Ὀδησσῦ, καὶ ὅτι ἡ φιλοτιμία του πολλάκις τὸν ἠνάγκασεν, ἐν ὅσῳ διήρκουν αἱ ἐμπορικαὶ ἀτυχίαι τοῦ πατρός, νὰ ὑποβάλλῃ τῇ μητρὶ ἀλλεπάλληλα σχέδια περὶ ἐξευρέσεως τρόπου, δι' οὗ θὰ ἠδύνατο καὶ αὐτὸς νὰ ἐλθῇ ἐπίκουρος — ἦτο δεκατεσσάρων ἐτῶν τότε — εἰς τὰς οἰκογενειακὰς δυσχερείας.

Ἡ σχετικὴ εὐπορία, μετ' ἧς ἔζων ἄλλοτε, τῷ ἐδίδεν ἐλπίδας, ὅτι ὁ πατὴρ θὰ τὸν ἐστὲλλεν εἰς Ἀθήνας ἵνα σπουδάσῃ τὰ στρατιωτικά ἢ ἄλλην τινὰ ἐπιστήμην· ἤδη ὅμως ἔπρεπε νὰ λησμονήσῃ τὰ ὄνειρα ἐκεῖνα.

Καὶ τέχνη τις δὲν ἦτο κακὴ, ἀφοῦ μάλιστα δι' αὐτῆς θὰ ἐβοήθει τὸ σπιτι καὶ δὲν θὰ ἐφευγε μακράν. Ἀλλὰ ποῖα τέχνη; Ὁ Στέφανος ἤθελε νὰ φυλάξῃ καὶ τὴν οἰκογενειακὴν ἀξιοπρέπειαν ὅσον καὶ ἂν ἐπένετο ὁ πατὴρ του, ἔμπορος εἰλέγτο ἀκόμη. Φαρμακοποιὸς πρέπει νὰ ἔχῃ δίπλωμα, ἄλλως μένει βοηθὸς πάντοτε. Νὰ γείνη λαμπρὸν ὠρολογοποιός.— Νὰ κυττάξῃς, παιδίμου, τὰ μαθήματά σου, τῷ ἔλεγε δακρύουσα ἡ μητὴρ του· ἔχει ὁ Θεός.— Ἀλλὰ, μητέρα... δὲν εἶνε κακοὶ οἱ ὠρολογοποιοί. Ἀπὸ μικροὶ γίνονται καὶ αὐτοὶ μεγάλοι, δὲν εἶδες εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ μέγα ἐκεῖνο κατάστημα... Μετὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς προτάσεως ταύτης καὶ ἄλλα πολλὰ ἐσχεδίασε καὶ ἐφιντάσθη ὁ Στέφανος. Τὸ τελευταῖον σχέδιόν του ἦτο νὰ γείνη σιδηρουργός. Θὰ ἐργάζετο ἀπὸ πρῶτος μέχρις ἑσπέρας ἐν ἐργοστασίῳ τινὶ ἀπέχοντι τῆς πόλεως, θὰ μετέβαινε πρῶν πρῶν, θὰ ἐπανήρχετο ἀργὰ τὸ ἑσπέρας, ὥστε οὐδεὶς τῶν συνηλικιωτῶν του νὰ τὸν βλέπῃ μετὰ τὴν κυανόχρουν βλοῦζαν, τὴν ὁποῖαν ἔφερον οἱ ἄλλοι ἐργάται, πρὸ πάντων δὲ θὰ ἐλάμβανε καθ' ἕκαστον Σάββατον στρογγύλον τι ποσόν, τὸ ὁποῖον μετὰ πόσῃ χαρὰν θὰ παρέδιδε μετὰξὺ δύο φιλημάτων εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρός του... Χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν, ὅτι ἐγγράμματος ὦν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς Ῥώσους ἐργάτας καὶ εὐφύστατος—ποσάκις δὲν ἤκουσε τοῦτο καὶ οἰκαδε καὶ ἐν τῷ σχολείῳ!—θὰ προώδευε ταχέως, θὰ ἐγίνετο ἀρχιεργάτης, μηχανικός, συνέταιρος ἴσως—πόσοι δὲν ἐγενίαν οὕτω καὶ ἐργοστασιάρχης βραδύτερον!

Καὶ ἡ φαντασία του, τολμηρὰ ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας, πᾶν σχέδιόν του ἐβλεπεν ἐν τέλει ἐπιτεφόμενον ὑπὸ ἐπιτυχίας. Εἰς τὴν στερεότερον δὲ τῆς μητρός ἀπάντησιν:—Κυττάξῃς, παιδί μου, τὰ μαθήματά σου—ἤρχιζε νὰ θυμῶνῃ σκεπτόμενος ὅτι τὸν ἠδίκουν, ὅτι ἠμποδίζον τὴν κλίσιν του, ὅτι καὶ χωρὶς πολλὰ γράμματα ἠμπορεῖ νὰ προοδεύσῃ τις.

Καὶ ἐν μόνον δὲν ἠδύνατο νὰ ἰδῇ ἡ τολμηρὰ φαντασία του, ὅτι ἡ πείρα καὶ οἱ μόχθοι, καὶ τὰ ἀλλεπάλληλα τοῦ πατρός ταξείδια, — ὦ, πόσα ὑπέφερον, ὅτε ἀνεχώρει καὶ τοὺς ἐγκατέλειπε μόνον μετ' ἄρτον ξηρόν, ἢ καὶ κάποτε ἀνευ αὐτοῦ—δὲν ἠδύνατο νὰ πραιδῇ, ὅτι αἱ ἀγρυπνταὶ καὶ οἱ ἀγῶνες θὰ στέφοντο ταχύτερον ἢ τὰ παιδικὰ του σχέδια διὰ ὑπὸ ἐπιτυχίας, ὅτι ὁ πατὴρ θὰ ἀνέκτα τὴν ἀπολεισθεῖσαν εὐπορίαν, θὰ ἐγίνετο ταχέως ὁ εὐνοούμενος τῆς τύχης πλούσιος, παλὺ πλούσιος καὶ θὰ καθίστα αὐτὸν πλουσιώτερον καὶ τοῦ φαρμακοποιοῦ καὶ τοῦ ὠρολογοποιοῦ καὶ τοῦ ἐργοστασιάρχου.

Τὴν εἰκόνα ταύτην σκοτεινῶν παρελθουσῶν ἡμερῶν πολλάκις ἀνεπόλει ὁ Στέφανος, ἰδίᾳ δὲ, ὅτε παρόμοιαι ἀνθρώπινα ἀτυχία παρενετίθεντο μετὰξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκθῶ-

μων εορτων, εις ας απο πενταετίας ητο αφιρωμενος. Αλλα ταχως, τας θλιβερας αναμνησεις εξηλειφεν η θεα ωραια; γυναικος, γλυκεις ψιθυρισμοι από χειλών πλακισιόντων μαργαρίτας, η ο ανεμος, ον ταχως διέσχζε καλπάζων μετὰ φίλων συνοδών και σπείδων εις ευθυμην πανήγυριν.

Από οκταετίας θησαυρίσας ήδη ικανά και μη κατεχόμενος υπό της καταστρεπτικής μανίας του επ' άοριστον πολλαπλασιασμού των εκατομμυρίων του, ο πατήρ του Στεφάνου ειχε πραγματοποιήσει την γλυκειαν επιθυμίαν του, να αναπαυθῆ πλέον μετὰ τους τοσούτους αγώνας εγκλησιτάμενος εις την γῆν των Αθηνών. Κατά τα τρία πρώτα έτη ο Στέφανος συνεπλήρου άκόμη τας σπουδάς του, εν Παρισίαις, μετέπειτα δε — έκτοτε ηρχισεν δι' αυτόν η ζωή, ως ελεγον οι φίλοι του, — μετέπειτα ηλθε και αυτός εις Αθήνας και παρευθύς διά της χρυσῆς κλειδῆς του πατρός του και της άδαμαντινης των ιδιαιτέρων του πλεονεκτημάτων, — ητις όμως μόνη θά τῷ ητο ισως επί πολυ άχρηστος — τῷ ηνοιχθη πάσα θύρα και μύρια προέκυψαν χείρες φιλικῶς τεινόμεναι αὐτῷ.

Και ητο αληθῶς ο Στέφανος αξιος πάσης αγάπης και πάσης εκτιμήσεως. Λεπτός, αξιοπρεπής, γενναίόφρων, τίμιος εν ταις κοινωνικαίς σχέσεσι, τῶν τιμῶν, ώστε να προκαλῆ εμπαικτικά μειδιήματα, οτε άδειξιότης του τις περιήρχετο εις γνώσιν των φίλων του.

Και ωραίος τουλάχιστον αι κυρια, αιτινες εινε οι άριστοι των κριτών εν ταις αὐταίς περιστάσεσι, τῶ ωμολόγουν πάσαι άνευ επιφυλάξεων. Τοῦτο δε εινε τῶ σπανιώτερον των πραγμάτων. Ωραίος νέος και να μην αγαπᾷ, δύσκολον να αγαπᾷ μίαν και να τὸν εὐρίσκουν ωραίον αι λοιπαί, ακόμη δυσκολότερον εινε τῶ αὐτό, ως ν' άνωμολόγουν δημοσίεα την ύπεροχην της αντιπαλῶ. Αλλ' ο Στέφανος ητο αδηλώτος, όπως υπομειδιῶσαι εψιθύριζον. Δέν ειχε δηλώσει δηλαδῆ εις οὐδεμίαν την προτίμησιν του και τοῦτο ητο δι' αὐτάς τῶ άριστον των συστατικῶν του.

B'

Εις τῶ βίθος παραλληλογράμμου δωματίου, κατέχοντος τῶ άριστερον μέρος της όπισθίας προσόψεως του μεγάρου και βλέποντος πρὸς εὐρύτατον κήπον, κάθηται ο Στέφανος πρὸ μικρᾶς κομψῆς τραπέζης, έγερουσης πολυτελέστατα εκ χυτου άργύρου τὰ πρὸς γραφήν αναγκαία. Ένθεν κάκειθεν δύο μικραί βιβλιοθήκαι, επί των τοίχων εικόνες και ανάγλυφα, πρὸ των παραθύρων μεγάλα παραπετάσματα άνεσυρμένα και άφίνοντα να εισέρχηται πολυ φῶς, εν τῷ μέσῳ του δωματίου στρογγύλη τράπεζα πλήρης εφημερίδων και βιβλίων εν τάξει, όλα δε ταῦτα μετὰ πολλῆς καλαισθησίας διηυθετημένα, καθιστῶσι τῶ γραφεῖον του Στεφάνου εὐάριστον διαμονήν και διά τουτο συχναίς ερχεται η μήτηρ του να τὸν συντροφεύη, οτε αὐτός βεβουλισμένος εις την άνάγνωσιν καλοῦ τινος συγγράμματος την λησμονήν.

Είπομεν εν αρχῆ, οτι ο Στέφανος οὐδεμίαν ειχεν ένασχόλησιν. Εψευσθημεν. Η εργασία του, εὐάριστος εργασία πλουσίου, εξεταλείτο μετὰ τοσούτης τάξεως και τυπικότητος, ώστε οὐδ' άπαξ ο πατήρ του, οστις ειχεν αναθέσει αὐτῷ την εμπιστευτικὴν ταύτην έντολήν, εξέφερε τῶ ελάχιστον παροίπονον.

Από της δεκάτης μέχρι της ένδεκάτης π. μ. άπισφράγιζε και άνεγίνωσκεν διας τας πρὸς τὸν πατέρα του άποστελλομένας επιστολάς. Έπειτα κατήρχετο και περιηλεκτικῶς άνεκοίνου αὐτῷ τῶ περιεχόμενον εκάστης. Και αν μὲν έγγραφε παλαιῶς τις φίλος εξ' Οδησῶ, μολονότι εχων άσθενεστάτην, ένεκα της προκεχωρημένης ηλικίας, την δροσιν, ο γέρον Βελῆς εις οὐδένα άφνει την εὐάριστον ένασχόλησιν ν' άπαντήσῃ εις τὸν φίλον του. αν όμως άλλου ειδους ησαν αι επιστολαί, έπρεπε ν' άπαντήσῃ ο Στέφανος. Και επειδή αι πλείσται άπνηθύνοντο υπό ανθρώπων δυστυχῶν, γνωρίζοντων την γνώσιν τῶ οίκου, ητο εὐαρεστοτάτη η ένασχόλησις του υιῦ, οτε μέλιστα συνομύων μετὰ της μητρός, — ητις εις εν βλέμμα του συνώδου την άκχροαν διά συμπαιθῶς τινος εκφράσεως, — κητῶρθου γενναίωτερον ν' άποσπᾷσῃ ποσὸν ὑπὲρ τῶ αὐτοῦτος.

— Είδες, Στέφανε, την εφημερίδα, όπου σου έσημείωσα; ειπεν εισερχομένη η κυρία Βελῆ.

— Ναί, μητέρα.

— Αλλὰ δέν εἴπαμε να μη γείνη λόγος; Αν τῶ άκούσῃ ο πτεράς σου, θά θυμώσῃ πάλιν.

— Επῆγα εις τῶ γραφεῖόν της και εμύθη, οτι η εἰδοσις εἰδῆ από τῶ ορφανοτροφείον.

— Μπᾶ!

— Έπειτα εὔρον εις τὸν δρόμον τὸν δευθυνην του Ορφανοτροφείου και εμύθη παρ' αὐτοῦ, οτι τῶ συμβούλιον εθεώρησε την παρᾶλκσιν μας ως άπλην μετριόφροσύνην και εδημοσίευσε, λέγει, την δωρεάν μας διὰ νὰ φιλοτιμηθῶν και άλλοι.

— Ωραία διάκρισις! Αλλοτε δέν πρέπει να φεύγῃ τις από τῶ άνώνημον.

— Ναί, ἀλλὰ ένθυμισαι τὸν κ. Π', οστις ηθέλησε να σφετερισθῆ την άνώνημον άποστολήν μας διηγουμένος αὐτήν με τρόπον ως να ελεγειν: αέγω τὰ εστειλας;

— Και τί βγαίνει με αὐτό; Μη κάμης λόγον εις τὸν πατέρα σου. Και σήμεραν εχόμεν τιποτέ νόν;

— Τρεῖς επιστολάς, ἀλλὰ δέν τας άνέγνωσα ακόμη.

— Τρεῖς μόνον; Έλα να τας άναγνώσωμεν μαζῆ.

Και εκάθησε πλησίον του.

— Αλλὰ κατ' εκείνην την στιγμήν θαλαμηπόλος τις παρουσιασθεῖς άνήγγειλεν, οτι ο κύριος εζῆτει την κυρίαν.

— Σὲ περιμένω κάτω λοιπόν.

— Θά εἴλω άμέσως, μητέρα μου.

Και ο Στέφανος μέινας μόνος ηρχισε να άποσφραγίσῃ και άνεγίνωσκῃ τας επιστολάς.

Η πρώτη άπνηθύνετο υπό μακρινῶν τινος συγγενῶς άγγέλλοντος τους άραβῶνας

της θυγατρὸς του, κόρης λιαν προκεχωρημένης.

— Μπᾶ, άραβωνίζεσαι η καυμένη η Έλενη; Καλά, ειπε καθ' εκαυτὸν ο Στέφανος, ὀλίγον άρχῆ, ἀλλὰ κέλλιον άρχῆ παρὰ ποτέ.

Η δευτέρα επιτολή, πλήρης λυρισμῶν και εγκωμίων εις την φιλανθρωπίαν του παρᾶλκτου, άπεστέλλετο υπό άγνωστῶν γῆρας εχούσης; εἰπὶ τέκνα και... σύζυγοι σου. Έν των παιδιῶν της θά ηρχετο την εκπύριον να λάβῃ αἶ,τι ο Θεός θά τοῦς εφώτιζε.»

— Τὰ εχάλασε ὀλίγον, κυρία χήρα, εψιθύρισε μειδίον ο Στέφανος. Να πάσῃ μόνον ο άνθρωπος; και να τὸν άρνῆσαι! Αλλὰ... ποῖος ζεύρι... θά έγγραφῃ, έτσι, αν ειχον... Βλέπομεν.

— Οτε όμως ο Στέφανος άνεγίνωσκεν την τρίτην επιστολήν, ης ο χαρακτήρ ητο ωραίος και σταθερός, ωρότης θανάσιμος εκάλυψε την ὄψιν του. Έφερε την χείρα ἐπὶ τῶ μετώπου, ως να εμποδίσῃ αὐτὸ να διαρρηγῆ. Έστράχη ένθεν κάκειθεν, μη και άλλος τις προσιτᾶμενος ηδύνατο να διακρίνῃ τῶ περιεχόμενον της. Έπειτα άνέγνωσεν αὐτήν και πάλιν βροδέως, ηδη λέξιν πρὸς λέξιν. Τῶ μετῶπὸν του ητο κητῶρθον, η ὄψις του από ωχρᾶς εγένετο καταπόρφυρος.

— Ο Θεός εφύλαξε και δέν εστάθηκε η μητέρα, εψιθύρισε.

Και συμπυξας την επιστολήν εθηκεν αὐτήν επιμελῶς εν τῷ θλακίῳ του. Εἴτα ηνοιξε τῶ παράθυρον και άνέπνευσε παραταμένως, ως να μην άνέπνεε τῶσπν ὡραν.

(Έπειτα συνέχεται)

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΟΜΕΝΟΣ

Ίστορία του 12' αἰῶνος (Συνέχεια)

Ενῶ ο Γιαγιάς παραδίδεται εις τας απολαύσεις της ληστείας, τὰ γεγονότα επέρχονται άλλεπλάλληλα εν Κωνσταντινουπόλει.

Την 26 Φεβρουαρίου 1618, ο Μουσταφᾶς εκ νέου περιωρίσθη εις τῶ χαρέμιον, άνηγορευθη δ' άντ' αὐτοῦ Οσμάν, ο υἱός του Αχμέτ. Ο Οσμάν εφόνευσε τὸν νεώτερον αὐτοῦ αδελφὸν Μωχαμέτ, οστις εδεικνυσε σημεῖα μεγάλης εφύλας. Έβδομάδας τινὰς μετὰ την τιαυτήν αδελφοκτονίαν, παράδοξόν τι φαινόμενον συνέβη. Ο Βόσπορος επᾶχη έντελῶς, εις τρόπον ώστε δυναταίτις να μεταβῆ πειρῆ από Ευρώπης εις Ασίαν. Η ιστορία δις μόνον άναφέρει εν διαστήματι ένενά αἰώνων τοιοῦτον φαινόμενον.

Έν ετι 1621 σκαλασαντες οι Γιαννιτζαροι εξεθρόνισαν τὸν Οσμάν, εσφαξαν τὸν Μουσταφᾶ Κισλᾶρ άγᾶν, και άνεκήρυξαν πάλιν τὸν Μουσταφᾶν. Ο Οσμάν έστραγγαλίσθη δεκαοκταέτης την ηλικίαν. Τὰ γεγονότα ταῦτα ὑπέκρινον ἐπὶ μᾶλλον τὸν ζῆλον του Γιαγιά, δυστυχῶς όμως τὰ 1200 μουσαίκα, άτινα ὑπεσχέθη αὐτῷ ο δουξ τῆς Τσοκάνης, δέν ερθανον. Ο Γιαγιάς μη θέλων ν' άπολέσῃ εἰσω και την ελάχιστην ἐλπίδα πρὸς επίτευξιν των σκο-

πῶν αὐτοῦ, μετέβη παρὰ τῷ Χάνῃ των Ταρτάρων της Κριμαίας, Μωχαμέτ Γκιραι. Υπὸ τῶ πρόσημα εγγενεως Τουρκου, ὀνόματι Σουλεϊμάν, παρουσιάζεται αὐτῷ ὡς άπεσταλμένος του Γιαγιά επιφορτισμένος να συνομολόγησῃ μετ' αὐτοῦ συμμαχίαν. ΟΜωχαμέτ Γκιραι, οστις μετὰ του αδελφου του Χαίν Γκιραι παρεσκέυαζε άποπειράν τινα κατὰ της Ανδριανουπόλεως και ώνευρέετο την υπερτάτην έξουσίαν, οὐδεμίαν ὑποστήριξιν ὑπεσχέθη αὐτῷ. Έστρεφεν άλλως τε κατὰ του αυτοκρατορικῶ οίκου μίσος ένεκα της εξῆς αιτίας:

— Έν τινι άνα τὰ περίξ της Ανδριανουπόλεως κυνηγῆ ο σουλτάνος Αχμέτ εἶδεν έβρακα εζαλθόντα εκ τινος βάρτου. αΤις ειναί ο άρρων, εφώνησεν, ο θηρεύων εις τὰ κτήματά μου; Διευθυθείς δε πρὸς τῶ μέρος, εξ' ου εζῆλθεν ο έβραξ, εἶδε πλῆθος κρικασίων ιππέων καλῶς ὡπλισμένων, ὧν οὐδῶλος ὑπάπτεινε την εμφάνισιν. Ητο η συνοδεία του Μωχαμέτ Γκιραι, αδελφου του Χάνου των Ταρτάρων, ὧν ο Νασούχ προσέκαλεσε να μεταβῆ εις Ανδριανουπόλιν και ν' ακολουθήσῃ τῶ κυνήγιον, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι να επιτύχῃ της ευκαιρίας να τὸν άνακηρύξῃ Χάνῃν. Ο Μωχαμέτ εἰδικαιολόγησε την άφιξιν του ὡς προσκλήθεις υπό του μεγάλου Βεζύρου, ἀλλ' οι εμπιστοι του σουλτάνου κατηγόρησαν τὸν Νασούχ, οτι εφερεν ἐπὶ σκοπῷ τὸν Τάρταρον πρίγγιπα, ὡπως ὕψωση αὐτὸν εις τὸν θρόνον των Οθωμανῶν.

Αποτελεσμα των ραδιουργιῶν τούτων ητο η άμεσος φυλάκισις του Μωχαμέτ Γκιραι εν τῷ φρουρίῳ των Ἑπτὰ Πύργων.

Ὡς πρὸς τὸν Νασούχ, ο σουλτάνος εἰπωφελήθη της πρώτης ευκαιρίας ὡπως άπαλλαγῆ αὐτοῦ, η δ' ευκαιρία αὐτή δέν εβράδυνεν. Έστραγγαλίσθη την 17 Οκτωβρίου 1618.

Ὅτως εζηγείται τῶ μίσος του Μωχαμέτ Γκιραι κατὰ του ὀθωμανικῶ οίκου και η άποποίησις του να βοηθῆσῃ τὸν Γιαγιάν. Μη θέλων όμως να καταδείξῃ τὰ αληθῆ αὐτοῦ αισθηματα, εἰδεξιῶθη φιλοφρόνως τὸν υποτιθέμενον άπεσταλμένον. Οτε ο ψευδῆς Σουλεϊμάν άγᾶς εζήρησεν αὐτῷ τι ηλπιζε παρ' αὐτοῦ ο Γιαγιάς, ο Μωχαμέτ Γκιραι, άποφασιν εχων τὰ πάντα ν' άποποιηθῆ, μη θέλων όμως ν' αναλάβῃ τας ένδεχομένας συνεπείας της άποποιήσεως του, κατέφυγεν εις τας κινουμένας τραπέζας: οὐδεν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον. Έφερε στρογγύλην τινὰ τράπεζαν, και ἐπὶ παρουσίᾳ του Σουλεϊμάν άγᾶ, την ηρώτησε περί της τύχης του Γιαγιά, κυρίως δε περί της επιτυχίας της μεγάλης αὐτοῦ επιχειρήσεως. Η τράπεζα, ὡς πᾶς τις ὑποθετεῖ, άπεφάνθη κατὰ του Γιαγιά. Ο πανοῦργος Τάρταρος, προσποιόμενος οτι ελυπήθη σφόδρα, εζήκει τῷ άπεσταλμένῳ οτι η θέλησις του Θεοῦ ειναί να μη γείνη ο Γιαγιάς αυτοκράτωρ, και οτι αὐτός δέν δύναται να τὸν βοηθῆ εις επιχείρησιν εκ των προτέρων καταδεδικασμένην. Εἴτα έγγραφε φιλοφρονεστάτην επιστολήν διά τὸν Γιαγιάν, εἶδως δε αὐτῷ και πλείστων ωραία δῶρα, ὡπως τῷ τὰ εγχειρίσῃ.

Ο δυστυχῆς πλάνης πρίγγιπ, στερηθείς πάσης ἐλπίδος, προτίθεται να εγκαλιψῃ πᾶ-

σαν ιδέαν περί κατακτήσεως του ὀθωμανικῶ θρόνου. Μεταβαίνει εις Τραπεζοῦντα, διέρχεται την Αρμενίαν, τῶ Ισπαγαν και τῶ Ορμουζ και επιβιβάζεται δι' Αδεν. Προσβάλλεται υπό πανώλους, θεραπεύεται δε υπό τινος άραβος, οστις τῷ δίδει να πῆ τῶ ὄθωρ της θανασίας. Εἴτα λαμβάνει την πρὸς την Μέκκαν άγουσαν. Έν Τοκάτ, συνάφας σχέσεις πρὸς τινας αξιωματούχους, πείθεται να εισέλθῃ εις την ὕπηρεσίαν του πασᾶ της Ερζερούμ, Αβάζα.

Ο πασᾶς ηνώνησε τὸν νεαρόν πρίγγιπα. Τῷ εμπιστεύεται τὰ μυστικά του, τὸν περιποιεῖται, και τέλος τῷ εμπιστεύεται 7000 ιππεῖς, ἐπὶ κεφαλῆς των ὁποίων τὸν άποστέλλει να πολυμήσῃ τοῦς γιαννιτζάρους του Σουλτάνου. Ο Γιαγιάς νικᾷ αὐτούς, τοῦς καταστρέφει, και ἐς τας οικίας των και φονεύει τὰ τέκνα των, οτε δ' επέστρεψεν εις Ερζερούμ, ο πασᾶς εἰδώρησεν αὐτῷ βασιλικὸν ένδυμα χρυσοῦφες.

Επιθυμῶμεν ὡπως τυρλοῖς ὁμμασι να παραδεχθῶμεν ὅσα ο Ιταλὸς ιστορικὸς άναφέρει περί του ἠρώος του, ὀφειλομεν όμως να ὀμολογήσωμεν, οτι ο Hammer οὐδεν περί των κατορθωμάτων του Οθωμανοῦ πρίγγιπτος άναφέρει. Αλλ' επανέλθωμεν εις τὸν ψευδῆ Σουλεϊμάν, οστις επωφελούμενος της εὐνοίας του Αβάζα, συμβουλεύει αὐτὸν να εἴλθῃ εις προσωπικήν μετὰ του Γιαγιά συνέντευξιν, και να διαμοιρασθῆ μετ' αὐτοῦ την αυτοκρατορίαν. Ο Αβάζας συγκατατίθεται: α' Αλλὰ τινα ν' άποστέλω πρὸς αὐτόν; ερωτᾷ τὸν ψευδῆ Σουλεϊμάν.

— Εμέ! άποκρίνεται ὀτος. Ο Αβάζας δέγεται μετ' ένθουσιασμοῦ, ο δ' Οθωμανὸς πρίγγιπ άπέρχεται, εφοδιασθείς δια χρημάτων, και φέρων λαμπρόν ἵππον, ὧν ο Αβάζας πέμπει εις τὸν Γιαγιάν. Εἰς Ανδριανουπόλιν άπολύει τοῦς ὑπηρετάς του, (οιτινες ηδύναντο να ὡσαν ὄχληροι μάρτυρες) και πορεύεται μόνος εις τὰ ὄρη της Σαραπλανίας. Ανάπτει πυρὰ ὡπως άναγγεῖλη την επιστροφήν του. Αμα ἠρροίσθησαν οι έταῖροί του, τοῖς άνακοίνου τας μετὰ του πασᾶ του Ερζερούμ διαπραγματεύσεις του, οὔτοι δε άναγγέλλουσιν αὐτῷ, οτι ο αρχιεπίσκοπος Βησσαρίων εἰδολοφονήθη εν τῷ κήπῳ του οίκου του. Μετὰ τινὰς ἡμέρας, ο Γιαγιάς άπέρχεται των προσφιλῶν αὐτοῦ ὀρέων άγων αριθμόν τινα ἵππων, εκ της πωλήσεως των ὁποίων προσδοκᾷ την άπόκτησιν χρημάτων τινῶν. Πωλεῖ αὐτούς εις Καμινεκ-Ποτόλσκον και Λεμενσέργη. Έν τῇ τελευταίᾳ ταύτη πόλει μανθάνει τὸν θάνατον του μεγάλου δουκὸς της Τσοκάνης, Κεσμᾶ Β', επισημβάντα την 28 Φεβρουαρίου 1621.

Η εἰδησις αὐτῆ δέν τον άποθαρρύνει, ἀλλὰ μεταβᾶ εις Κρανοβίαν, πωλεῖ τῷ πρίγγιπ Τσεχευ τὸν Θεσσαλικὸν αὐτοῦ ἵππον αντί 1200 δουκάτων, και φθάνει εις Βιέννην την 20 Ιουνίου 1624. Ο αυτοκράτωρ τῷ παρέχει άκρόασιν, τὸν ὑποδέχεται φιλικῶς, δέν ενδίδει όμως εις οὐδεμίαν των αιτήσεών του, εκτός συστατικῆς τινος επιστολῆς πρὸς την αδελφὴν αὐτοῦ, Μαρίαν Μαγδαληνήν της Τσοκάνης, ὡπως αὐτῆ δῶσῃ τὰ 1200 μουσαίκα, άτινα ὑπεσχέθη τῷ Γιαγιά ο μακαρίτης μέγας δουξ, ο σύζυγός της.

Έν Βιέννη, μοναχὸς τις εκ του τάγματος των ασανδάλων Καρμηλιτῶν, φίλος του Γιαγιά, προτείνει αὐτῷ, ὡπως συννενοῦμενος μετὰ του πρίγγιπτος Ραδζιβιλλ, μεταβῆ μετ' αὐτοῦ εις Βλαχίαν η Μολδαυίαν και δοκιμάσῃ την τύχην του. Ο Γιαγιάς (ὁ εκ παντὸς κλάδου άναρτῶμενος) συγκατατίθεται και άναχωρεῖ μετὰ του Ραδζιβιλλ, ἐνῶ ο μοναχὸς μεταβαίνει εις Τσοκάνην παρὰ τῇ μεγάλῃ δουκίσσῃ. Ο Γιαγιάς αφικνεῖται παρὰ τοῖς Κοζάκοις. Ο μητροπολίτης τὸν παρουσιάζει εις τὸν πρίγγιπα Μασσάσκην, μετ' ου πολυ δε οι κᾶτοικοι της Τσερᾶσκ και της Καρκὸφ, υπό έπιτηδεῖων διεγερθέντες λόγων, τὸν άνακηρύττουσιν αυτοκράτορα της Κωνσταντινουπόλεως, ὡπὸ τῶ ὀνομα Τσάρος Αλέξανδρος, και άποφαίνονται οτι εινε έτοιμοι ν' άποθάνωσιν ὑπὲρ της πίστεως και ὑπὲρ αὐτοῦ. Αρχονται του έργου προετοιμάζουσιν 600 άκάτια πέμπουσι πρεσβείας πρὸς τοῦς Κοζάκους του Δὸν προσκαλοῦντες αὐτούς ὡπως συμμαχῶσιν της έκστρατείας, κατὰ τῶ προεγῆς έαο, μετὰ 160 φουστῶν, έτέραν δε πρὸς τὸν Τσάρον της Μοσκοβίας, Μιχαήλ Θεοδωρόβιτις, οστις εἶδως 80,000 τάλληρα και επέτρεψε τοῖς Κοζάκοις του Δὸν να ὑποστηρίξωσι τὸν Αλέξανδρον. Έν τῷ μεταξυ δε, ο Χαίν Γκιραι, πάντοτε άνοπότακτος πρὸς την Πόλιν, ζητεῖ συνέντευξιν μετὰ του Γιαγιά.

Η συνέντευξις αὐτῆ εγένετο παρὰ τας ὄχθας του Δνιέπερ. Ο Χαίν συνωδεύετο υπό 70,000 ἵππέων, ο δε Γιαγιάς και ο Αταμάν υπό 12,000 πεζῶν. Ο Χαίν μεταθῆς εἰρπονος εις τῶ στρατοπέδον των Κοζάκων, άφιπτευσεν εις 100 βηματων άπόστασιν από της σκηνῆς του Γιαγιά. εἰσαχθείς παρ' αὐτῷ, εκλινεν ἐνώπιόν του, ο δε Γιαγιάς άσπασθείς αὐτὸν τὸν εκάθησε πλησίον του. Μετὰ τινὰς εζήρησῆς, ὑποσχέσεις και ὀρκους, συνομολογήθη επισήμως εἰρήνη μετὰξυ Ταρτάρων και Κοζάκων, και συμμαχία πρὸς καταπολέμησιν των Τούρκων. Ο Χάνης ὑπεσχέθη, οτι πρὸ του τέλους του χειμῶνος θά ηνε πρὸ των πυλῶν της Κωνσταντινουπόλεως. Επὶ τούτῳ, διεθλῶν τὸν Δνιέπερ, μετέβη εις Βελιγρᾶδιον. Αλλὰ περιμένιας μάτην ἐπὶ 40 ἡμέρας, ὡπως διαλυθῶσι τὰ πάχη και διεἴλθῃ τὸν αὔραιον κυανῶν Δούναβιν επέστρεψεν εις Κριμαίαν.

Έν τῷ μεταξυ, οι Τούρκοι, πληροφορηθέντες τας προετοιμασίας των Κοζάκων, εναυπήγησαν 300 φούστας ἐπὶ του Δουνάβως, εἴηκαν 60 γαλέρας ἐπὶ της Μαύρης Θαλάσσης και ὡχύρωσαν τας δύο ὄχθας του Βοσπόρου (1625).

Την 10 Μαΐου 1625, οι Κοζάκοι του Δνιέπερ κατῆλθον εις Μαύρην Θάλασσαν επιβαίνοντες 600 πλοιαρίων και ηνώθησαν μετὰ των του Δὸν επιβαιόντων 200 λέμβων. Συμπλέοντες, εισῆλθον εις τὸν Δούναβιν διά του βραχίονος της Κιλίας, και ελεηλάτησαν την Ισμαηλίαν, την Κιλίαν, και την Κωνσταντίαν. Έκειθεν, του Γιαγιά μη νομιζοντος κατάλληλον την στιγμήν ὡπως μεταβῆ εις Κωνσταντινουπόλιν, ἤλθον εις Τραπεζοῦντα, ην και περικυκλώσαντες πανταχῶθεν ἐπολιόρησαν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Οι

πολιορκούμενοι άντέστησαν γενναίως, αλλά την τετάρτην ημέραν, αποχωρήσαντες των επάλξεων, και εγκαταλιπόντες το πυροβολικόν των, απέσυρθαν εις το φρούριον το χρησιμεύον άλλως ες άνάκτορον των αυτοκρατόρων της Τραπεζούντος. Οι Κοζάκοι υπερέβησαν τα άνυπεράσπιστα τείχη, και εισήλθον εις την πόλιν, ην έλεηλάτησαν κατασφάζαντες τους κατοίκους. Το φρούριον, εν ώ απέσυρθαν οι πλουσιώτεροι Τούρκοι μετά παντός ό, τι είχαν πολυτίμων, άντέστη επί τινας έτι ώρας, η άντίστασις όμως αύτη έπληρώθη άδράως, διότι ο Γιαγιās τó έβομβάρδισε, φονεύσας πάντας τους εν αύτῳ, οι δέ Κοζάκοι εύρον πλουσίαν λαίαν. Έκ Τραπεζούντος ο Γιαγιās ώδήγησε τους Κοζάκους του εις Κάφραν εν Κριμαία, όπου και έπληρώθη κατά την δεξιάν κνημην η πόλις έκυριεύθη και έλεηλατήθη, μετ' ου πολυ δέ κατέστη άνευ πολλού κόπου κύριος της Σινοπόης. Την 16 Ιουλίου 1625, έορτήν της Μεταμορφώσεως, οι Κοζάκοι άπέβησαν εις την ξηράν όπως άκροασθάσι της λειτουργίας. Ο Γιαγιās επέτρεψεν αύτους ν' αναπαυθώσι και δικασκείσασαι δι' όλης της ημέρας.

Την αυτην ημέραν ο Γιαγιās και οι αρχηγοί του στρατού συνεκρότησαν συμβούλιον. Οι αρχηγοί των Κοζάκων, οι καλώς ειδότες τους άνδρας αυτών, παρώτρυνον τον Γιαγιάν όπως, άμα εισέλθωσιν εις τον Βόσπορον, κούση τας λέμβους των, ούτω δέ μη δυνάμενοι να επιστρέψωσι, πολεμήσωσιν ένεργητικώς. Συμβουλή όμοια της του Φερνάνδου Κορτζι εν Μεζικιά.

Μετά τó πέρας του συμβουλίου, ο Γιαγιās άνελθών επί λόφου, προσεφώνησε τους στρατιώτας αυτού και τοις άνεκούσασι την άπόφασιν ταύτην ως έξ αυτού προερχομένην. Μόλις έπαύσασα έμάλλον, ξίφη, στίλβοντα εις τον ήλιον, επάλλοντο εις τον άέρα και 80,000 στόματα εφώνουν: «Ο Θεός μεθ' ημών! Ζήτω ο πατήρ Αλέξανδρος!»

Κατά την πρώτην έβδομάδα του Αυγούστου, απέπλευσαν διά τον Βόσπορον. Είδοδοκηθέντες οι εν Κωνσταντινουπόλει, ών ό τρόμος ένεκα των εν Τραπεζούντι συμβάντων ήτο μέγας, εκλείσαν την εισοδον του πορθμού διά της περιφημού βυζαντινης άλύσεως, της φυλασσομένης εν τῃ όπλοθήκη από της κατακτήσεως του 1453, έπεμψαν δέ 70 γαλέρας προς προύπαντησιν των Κοζάκων. Ο Γιαγιās επί κεφαλῆς του προπορευομένου στολισκού του άντίστη γενναίως, επελθούσης όμως τρικυμίας, ήναγκάσθη ν' άποσυρθη προς τον Διέπνερ, όπως συναθροίση τον ένθεν κάκειθεν διασπαρμένα στόλον του. Εις τó στόμιον του ποταμού τούτου, εύρε 300 τουρκικά πλοία, ώπλισμένα διά μικρών πυροβόλων, άτινα προσέβαλε την νύκτα και έγινέτο κύριος των 300 πυροβόλων, έλευθερώσας ταύτοχρόνως 3000 αιχμαλώτους, ούς ο παστῆς του Τεμεσβάρ ειχε φέρη εις την πόλιν ταύτην (23 Αυγούστου 1625). Τρεις ημέρας βραδυτέρον, αφίχθησαν και τα έπιλοιπα πλοία αυτού, άλλ' οι Κοζάκοι, μαθόντες ότι οι Πολωνοί, προσκληθέντες υπό των Τούρκων, παρεσκευάζοντο να προσβάλλωσι την χώ-

ραν των, έζήτησαν να επιστρέψωσιν, όρκοσθέντες να επανέλθωσιν όσον τó δυνατόν ταχύτερον, όπως νείαν κατά της Κωνσταντινουπόλεως επιχειρήσωσιν έφοδον. Ο Γιαγιās ήναγκάσθη να τους άπολύσῃ.

Οι Τούρκοι έζήτησαν, καθά έλέγετο, παρά του βασιλέως της Πολωνίας, τον Γιαγιάν ζώντα η νεκρόν.

Επί τῃ ειδήσει ταύτη, οι αρχηγοί των Κοζάκων προύτειναν τῳ Γιαγιᾷ να στέψωσιν αυτόν βασιλέα της Μικρας Ρωσίας, να κηρύξωσιν τον πόλεμον κατά των Πολωνών, και να λεηλατήσωσι την Πολωνίαν. Εις τούτους όμως ο Γιαγιās απήντησε: «Κάλιον άποκόπτω την κεφαλήν δια του ίδιου μου ξίφους, παρά να πολεμήσω κατά έθνους χριστιανικού.»

Ιδόντες ότι δεν ήδύνατο να τον πείσωσιν, οι Κοζάκοι αρχηγοί έδωκαν αύτῳ φρουράν εξ 120 ιππέων, μεθ' ών διελθών την άριστεράν έχθην του Δνιέπνερ άφίκετο παρά τοις Κοζάκοις του Δόν, εκείθεν δ' εις Άστραχάν, άνήκον τότε τῳ Τσάρω της Μοσκοβίας, όστις πληροφορηθείς την εις τὰ Κράτη αυτού άφίξιν του Γιαγιᾶ τον προσεκέλευσεν όπως τον επισκερθη, άλλ' ούτος γνωρίζων ότι ό απαξ εισερχόμενος εν τῃ αυλή αυτού δυσκόλως εξήρχετο, τον ηνυχάριστησεν, άλλά δεν παρέστη πρό αυτού. Εις τó επί του Δθίνα Ουατιρι-Βαλίη ήγόρασε δια των χρημάτων του διαθήρας, πωλήσας δέ μέρος τούτων εν Βρέμης άντι 800 ταλλήρων εξηκολούθησε την πορείαν του, άρῆσας μόνον ένα των οικειών του, προς πώλησιν των υπολοίπων, όστις συλληφθείς έγγυς του Αμβούργου υπό δανών στρατιωτών επληρώθη θανασίμως, άραιρεθέντων άπ' αυτού πάντων των έμπορευμάτων.

Ο Γιαγιās εύρε την Γερμανίαν άνάστατον. Ο πρίγγιψ της Ορνάνης, εις όν περυσιάσθη, τον υπεδέχθη φιλοφρόνως και τον παρελαβεν εις την κατά της Γροσντο έφοδον. Της πόλεως ταύτης παραδοθείσης, ο Γιαγιās άποχαριτήσας τον πρίγγιπα μετέβη εις Αμστελδαμον, ένθα επανείδε τους προμηθεντάς του έπιμένοντάς εις τους προταβέντας αυτῳ όρους. Έξ Αμβούργου, έγραψε την 4 Ιουνίου 1627, δύο επιστολάς, την μεν προς τον μέγαν δούκα της Τσκαίνης, την δέ προς την μητέρα αυτού, αρχιδούκισσαν Μαριάν Μαγδαληνήν της Αυστρίας. Αντικείμενον αυτών ήτο τó αυτό πάντοτε, τὰ υποσχεθέντα 1200 μουσκέτα έπεμψε δέ και παρά τῳ Ραδούλ, ήγεμόνι της Βλαχίας, τον έμπιστον αυτού Μάρκον Πιλάτον, όπως τον ικετεύσῃ να τῳ δανείσῃ 200,000 τάληρα. Φθάσας εις Βλαχίαν, ο Μάρκος Πιλάτος έμαθε τον θάνατον του Ραδούλ, έκτός δέ τούτου η αρχιδούκισσα έγραψε τῳ Γιαγιᾷ ότι ουδέν επί του παρόντος δύναται να ελπίζῃ παρά του μεγίλου δουκός. Μόνον ο αρχιεπίσκοπος του Κιέβου δι' ίδιου άπεσταλμένου, εθεβαίωσε τον Γιαγιάν περί της προς αυτόν σταθερότητος του λαου του.

Ο άκαταπόνητος μνηστήρ δεν άποδειλιξ. Μεταβαίνει εις Λειψίαν, ειτα εις Νυρεμβέργην (30 Απριλίου 1628) ένθα συνητήθη μετὰ του μεγάλου δουκός Φερδινάνδου της Τσκαίνης. Ως συνήθησ, ο μέγας δούξ είδει-

χθη λίαν φιλόφρων, άλλ' εις συνήθεις μόνον φιλοφροσύνας.

Οι φίλοι του συνεβούλευσαν τον Γιαγιάν να συνεννοηθῃ μετὰ του πεσιφανούς Βαλλενστάιν, εις όν και έγραψεν. Ο δούξ της Φριδλάνδης άπέστειλεν αύτῳ άδειαν διαμονῆς, όπως έλθων συνεννοηθῃ μετ' αυτού ήρώτησε δ' αυτόν, τίνα τίτλον έμελλε να τῳ άποδώσῃ (Ισπανική έθιμοτυπία). Ο Γιαγιās άπεκρίθη, ότι αν ο στρατηγός συγκατετίθετο να τον δεχθῃ, όλίγον έμελλον αύτῳ ό τίτλος, και αν έτι ήτο ο του πλανοδίου ιππότου. Ο Βαλλενστάιν, θελχθείς εκ της άπαντήσεως, διέταξεν όπως ο Όθωμανός πρίγγιψ, όδηγηθῃ πομπώδως εις Γκουστρόδην, πρωτεύουσαν του Μεκλεμβούργου, εν η τότε εύρίσκετο, και εν η ο Γιαγιās άφίκετο την 7 Ιουνίου 1629. Συνεζήτησαν επί πολυ σχεδιόν τι πολέμου, προς εξασφάλισιν δέ της επιτυχίας, ο Γιαγιās έζήτησεν 60,000 μουσκέτα, 20,000 καρβίνια, 20,000 ζεύγη πιστολιών, 10,000 θώρακας, 20 κανονοστοιχίας, 40 πλοία και 5,000 στρατιώτας, όπως άποτελέσῃ τὰ στελέχη του στρατού του. Οι στρατιώται έπρεπε να ήνε Κροάται η Τσέχοι, όπως δύνανται να συνεννοώνται μετὰ των Κοζάκων, επί πλέον δέ οι άνδρες ούτοι να ώπιν επωδιασμένοι δια ζωοτροφιών επί τρεις μήνας.

Ο Γιαγιās ήρσε πολυ εις τον στρατηγόν δούκα, όστις πλειστάκις ειπεν εις τον Σεβαστιανόν Φορτεγκουεραν και εις τον στρατηγόν Τιλλύ: «Είνε αληθώς Όθωμανός πρίγγιψ όπως έγω είμαι δούξ της Φριδλάνδ.» Απεχωρίσθησαν δέ καταγοητευμένοι.

Ο Γιαγιās, βεβαίως σχεδόν ότι θα εύρη εν τῳ λιμένι του Βρινδισίου η της Ορνάντης, τὰ πολεμοφοδια, τὰ πλοία, και τους υποσχεθέντας στρατιώτας, μετέβη εις Κροατίαν όπως αναγγείλῃ τοις εν Σερβίαι και Μακεδονία άνταποκριταίς αυτού τας γενεμένας αυτῳ υποσχέσεις, ειτα δ' απήλθεν εις Τεργέστην. Βατός των ίππων και των Βουλγάρων αιχμαλώτων, ούς έφερε μεθ' εαυτού, ειποντο και τίσσαρες μεγάλοι λακωνικοί κύνες, οίτινες δια των ύλακων αυτών άνήγγελλον πόρρωθεν τó παραδόζον καρβίνιον (Σεπτέμβριος 1629).

Ίσως νομίσῃ τις, ότι ένεκα των υποσχέσεων του Βαλλενστάιν εισημόνησε τὰ Τοσκανικά μουσκέτα, ούδαμώς, διότι άμα φθάσας εις Βενετίαν, επεβίβασθη δια Φλωρεντίαν, όπως παρακαλέσῃ την αρχιδούκισσαν να μεσιτεύσῃ παρά τῳ υιῳ αυτῆς, όπως τῳ δοθῶσι τὰ υποσχεθέντα όπλα. Τῳ άπεκρίθη ότι επώλησαν τὰ όπλα των εις τον Πάπαν. Τότε μετέβη εις Νεάπολιν και παρουσιάσθη προς τον νεον αντιβασιλέα, τον δούκα της Αλικίας, προς όν ο Βαλλενστάιν τῳ ειχε δώσῃ συστατικήν επιστολήν. Ο δούξ έζήτησεν οδηγίαις εκ Μαδρίτης, παρεκέλευσε δέ τον πρίγγιπα ν' αναμεινῃ εν Νεάπολει την άπάντησιν του βασιλέως της Ισπανίας.

Νεία πάλιν διάψευσις των έλπίδων του Γιαγιᾶ επήλθεν. Ο Βαλλενστάιν καταθέσας την ανωτάτην έξουσίαν των αυτοκρατορικῶν στρατευμάτων, ένεκα της εν Ρα-

τισθώνι διαίτης (Φεβρουάριος 1630) δεν ήδυνήθη να εκπληρώσῃ τας υποσχέσεις του, έγραψε δέ τῳ Γιαγιᾷ να ύπομείνῃ.

(Έπεται συνέχισις)

ΑΙ ΔΥΟ ΑΝΤΙΖΗΛΟΙ

(Αιτήγημα)

ΙΟΥΛΙΑ ΜΠΕΡΤΕΝ

Ράπτρια της Α. Μ. της Βουαρδίας

Όραία άμαξα εσταμάτησε πρό της θύρας, επ' ης λάμπει μετ' επιγύρσων γραμμάτων η επιγραφή αυτη, η τόσον γνωστή παρά πάσαις ταις κυριας της Αύλης πριν δ' έτι προφθάσῃ νά κατέλθῃ ο ύπηρέτης, κομψή και νεαρά γυνή ώρμησεν από της θύρας και άνήλθε δια της κλίμακος, ήτις ώδήγη εις τὰ ιδιαίτερα δωμάτια της Κυρίας Μπερτέν.

Η κ. Μπερτέν ήτο μία των σπουδαιοτέρων προσωπικοτήτων του κομψου κόσμου, όστις διέπρεπε περί την Μαριαν Αντωαννέτταν. Αι μεγαλήτεραι δέ κυριας της γαλλικής άριστοκρατίας—της άβροτέρας πασών των άριστοκρατιών της έποχής εκείνης—επέζητον την γνώμην της και την εύνοϊάν της.

Αλλ' ίνα αποβλήσῃ τις εις τοιαύτην τιμήν, δεν έπρεπε να έχῃ μόνα τὰ προσόντα της ευγενείας και του πλούτου, έδει ν' άριθμῃ βαθμούς τινας ανωτερον εξευγενισμού η να κατέχῃ θέσιν παρά τῃ Αύλῃ. Είνε πιθανώτατον δέ ότι η αγαθή αυτη κυρία δεν εξημωτο εκ των απαιτήσεων της τούτων.

Μόνη η Φραγκίσκη Τόδη, η θεσπεσία πορτογαλλίς αείδος εξήρπτο του κανόνος, έχουσα επίσης ελευθεραν την εισοδον παρά τῃ κ. Μπερτέν, όσον η πριγκίπισσα Δέ Λαμπάλ η η κ. Δέ Πολινιά, αι δύο πρώται φίλαι της Βασιλίσσης.

Αλλά και η Τόδη αυτη ήτο έτερα έξοχότης. Η θαυμασία καλλονή της—περι αυτῆς ελεγον ιδιαίτερον ότι ήτο ωραιότερα της Βασιλίσσης—η εξαίσια χάρις της, η γοησά φωνή της, έθαυμάζοντο επίσης εν τῃ Αύλῃ, ως και εν τῃ πόλει, οι δέ αυλικοί επεδείκνυσον δια τó άτομον και τὰ προσόντα της τον αυτον ένθουσιασμόν, όν αι ευγενέστεραι δέσποιναν έτρεφον δια τας καταπληκτικὰς έπινοήσεις και την μεγαλοφυϊαν της κ. Μπερτέν.

Η κ. Μπερτέν, η τόσον ήρεμος συνήθως, δεν ήδυνήθη η να συγκινηθῃ πρό της τεταραγμένης ύφους της εισερχομένης αείδου, ης ο πάντοτε χαρίεις και ευθυμος χαρακτήρ ήτο εν των ζηλευτοτέρων της προσόντων.

—Δια τον Θεόν, Κυρία μου, ανεφώνησε μετ' ενδιαφέροντος, τι σας συμβαίνει; Μηπως η νέα εσθῆς ημών έχει ελαττώματα; Ο κύρ Λεονάρδος μηπως διετάχθη να σας άρνηθῃ την κόμμωσιν της Αυτῆς Μεγαλειότητος Αλλά δια τó όνομα του Θεου, ειπα: έμοι θ' αποθάνω!

—Αι ναί, περί εσθήτων και περί κομμώσεως πρόκειται αληθώς! ειπεν αποτόμως η ωραία αείδος. Πτωχή μου Μπερτέν, εινε μικρολογήματα πάντα ταυτα.

Παρομοία βλασφημία, προσφερομένη ύφ' οιασδήποτε άλλης γυναικός η της Τόδης θα διήγειρε την αγανάκτησιν της διακεκριμένης ραπτρίας.

Εν τούτοις κατορθώσασα να συγκρατήσῃ εαυτην, ειπεν αξιοπρεπώς και άφελέστατα:

—Δεν έννοώ, κυρία μου. Όμολογώ ότι δεν έννοώ.

Τῆς αείδου εξακολουθούσης να σιγῃ, η κ. Μπερτέν προσέθεσεν:

—Αλλά τότε, φιλάττη μου, τι ζητείτε εδώ;

Διασταυρούσα δέ τας δύο καταφόρτους εκ δακτυλιών παχείας χειράς της και με τρέμοντα χείλη, ανέμενεν.

—Αλλ' άγνοείτε λοιπόν, εφώνησεν η Φραγκίσκη, εγειρομένη δια μιας, άγνοείτε λοιπόν ότι νέα αείδος ήλθε πρό μικρού εις Παρισίους και ότι αύριον η Αύλη ολοκλήρος θα ήνε πρό των ποδών της; Και η Βασιλίσσα αυτη χθες τó έσπέρας την προσεκέλευσεν. Είνε δέ η διασημότερα αείδος της Βιέννης: Αύριον θα εινε τó καύχημα των Βερσαλλίων.

—Περί τούτου μόνον πρόκειται, Θεέ μου! Και η κ. Μπερτέν εκάγχασε μετὰ τινος επιτηδεύσεως.

—Α! Θεέ μου! Έφοβήθη, ειπεν. Έφαντάσθη πράγματι θλιβερόν τι συμβάν. Έφοβήθη ότι π. χ. η τελευταία σας εσθῆς δεν εφηρμόζετο καλώς.

«Αλλά, φιλάττη μου, τὰ ισχύθητε ώριμως ταυτα πάντα; Τι έρχεσθε να μοι ομιλήσῃτε περί της αείδου ταύτης; Τι έντύπωσιν θελετε λοιπόν να προζήσῃ εις Βερσαλλίας η ασήμαντος αυτη Γερμανίς; Α! την βλέπω ήδη με τó άδειον ύφος της και τας Γερμανικὰς περιβολάς της. Εις τι θα ομοιάζῃ, σας έρωτώ;

—Αλλ' εινε έξοχος καλλιτέχης, σας λέγω. έχει τάλαντον μοναδικόν, εινε προσέτι ευνοουμένη της αυτοκρατειρας Μαρίας Θηρεσίας, συνεπώς δέ και της Βασιλίσσης.

—Έξοχος καλλιτέχης! Τάλαντον! Α! τι άστειον πράγμα! Ε! λοιπόν, θά την ιδητε εις την Αύλην την ταύτην; Τι έντύπον, με τó τάλαντόν της και τὰ γελοία κοσμήματά της, με την ωραϊαν της φωνήν και την επαρχιακήν της κόμμωσιν!

Είτα αυτη, εξηκολούθησε μετὰ της συνήθους αυτῆς σοβαρότητος.

—Θά παρεδεχόμεν τας ανησυχίας σας, εάν ήδύνασθε να φοβηθῃτε ότι θα δώσω προσοχήν εις αυτην την μικρούσαν, άλλ' ησυχάσατε, ωραία μου κυρία. Αλλως, η άνοητος ούδ' ισχύθη να μοι κάμῃ μίαν επισκέψιν!

—Ουδέ θα σκεφθῃ, απήντησεν όργίλιως η Φραγκίσκη. Η Γερτρούδη Μαρά ουδενός έχει ανάγκην, ουδέ ύμων, άγαπητή μου κυρία Μπερτέν!

—Ίνα ύποστῃ μετ' αδιαφορίας την νεαν

ταύτην υπερβολήν, ήναγκάσθη να επικαλεσθῃ όλην αυτης την ψυχραιμίαν. Αλλ' η αγαθωτάτη γυνή ήτο εξωκειωμένη ήδη προς τας παραφοράς της θελκτικωτάτης επισκέπτιδος, έκτός τούτου δέ, ενθουμήθη εγκαιρίως, ότι η Φραγκίσκη Τόδη ήτο σπουδαία πελάτις—λόγος επιβλητικώτατος—και τó συμφέρον του έμπορίου της άπαξ έτι υπερίσχυσε κατά της μερίμνης της αξιοπρεπείας της.

Μετά προσπεποιημένης λοιπόν αδιαφορίας άναμειγμένης μετὰ της εσχάτης περιφρονησεως απήντησε:

—Γερτρούδη Μαρά! Τι έστι Γερτρούδη Μαρά; Τις γινώσκει τó όνομα τούτου;

—Τις; Αλλ' όλος ο κόσμος! Όλη η ανωτέρα τάξις της κοινωνίας, έγω δέ ιδιαίτέρως! Υποθέτετε ότι αι φίλαι μου, —αι καλαι μου φίλαι, προσέθηκε μετὰ τινος σπαρδαδικου μειδιήματος, —υποθέτετε ότι δεν με ήπειλησαν εκανοντάκις με την Γερτρούδην ταύτην! Έν Λονδίνο, εν Βιέννη, εν Βερολίνο, περί αυτῆς μόνον και του τάλαντου της γίνεται λόγος!

Εγειρομένη δέ αποτόμως, η Φραγκίσκη, όπει ζητούσα να καταπαύσῃ τας ιδίας, αίτινες άνεβράζον εν τῃ κεφαλῇ της, ήρχισε να περιφέρηται εν τῳ δωματίῳ μετὰ νευρικῆς ταραχῆς.

—Άρτετε τὰ πράγματα εις τον ρουόν των, ωραία μου φίλη! εξηκολούθησεν η κ. Μπερτέν. Ίσως θελχθῃ η Βασιλίσσα υπό της Μαρᾶ σας, άλλ' η Αύλη και οι προσφιλείς μας ιππόται, ουδέποτε! Φαντάζεσθε, προσέθηκε χαμηλοτέρα τῃ φωνῇ, τον κ. κόμητα Δ' Αρτοά εις τους ποδας της μικρᾶς σου! Ναί, βεβαίως, τó τάλαντόν της εινε μέγιστον, άλλα μήπως στερεώσατε τάλαντον και ύμεις;

—Έχω αναμειοβητήτως, τó γινώσκω δέ τούτο κάλλιστα! Αλλά λησμονείτε ότι έρχεται εκ Βιέννης, πᾶν δέ προερχόμενον εκ Βιέννης, εκ των προτέρων τυγχάνει της εύνοϊας της Α. Μεγαλειότητος; Ο άφορτος Γλύκ την θριαμβόδον του και ο θειος Ιλιτσινης την νίκην του δεν όφείλουσιν άμφοτεροι εις την Βασιλίσσαν και μόνην; Τό αυτό θα συμβῃ σήμερα: Δια την Μαρά, θα πείσῃ εις λήθη η Φραγκίσκη Τόδη.

Και η Τόδη μόλις ήδυνήθη να συγκρατήσῃ δύο δάκρυα έτοιμα ν' αναβλύσωσιν εκ των οφθαλμών της.

—Εν μόνον πρᾶγμα με καθησυχάζει όλιγον, ειπε μετὰ μικρόν: εινε πολυ άσχημος.

—Ός η Αφροδίτη ωραία η ως η Φραγκίσκη Τόδη ίαν ήτο, δεν θα ήρσεν εις Βερσαλλίας, ειπε μετ' έπιμονῆς η κ. Μπερτέν. Γνωρίζω τας Γερμανιδας αυτας με τας προκατακλισμαϊας των περιβολάς, και αληθώς, φιλάττη μου—τούτο μεταξύ μας—προσέθηκε χαμηλή τῃ φωνῇ μειδιώσα βραμβευτικώς, —πρός τι ώμοιάζεν αυτη έτι η Μεγαλειότης της, πριν προσκαλέσῃ την κ. Μπερτέν;

—Έχετε Ίσως δικαίον, φιλάττη μου, ειπε βραδέως η Φραγκίσκη μετὰ τινα σιγήν. Θά ιδώμεν! Η πρώτη παράστασις θα δοθῃ την προσοχή Κυριακήν. Η Βασιλίσσα

διατάσει να ψάλλωμεν ἀμφότεροι τὴν αὐτὴν ἐσπεράν· τοῦτο ἀκριβῶς μὲ ἀνησυχεῖ.

— Ἀλλὰ τούταντίον, φίλη μου, οὐδὲν τοῦτου εὐνοϊκώτερον. Ἄφετε εἰς ἐμὲ τὴν εὐθύνην· ἔλθετε μετὰ δύο ἡμέρας νὰ ἴδῃτε τὴν ἐσθῆτα, ἣν σὰς προτιομαζῶ και θὰ πεισθῆτε ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ οἰκουμένῃ αἰσδὸς δυναμένη νὰ ἐπιδειχθῆ εἰς τὸ πλευρὸν τῆς ὠραίας μας Τόδη!

Μετὰ μικρὸν δὲ προσέθηκε: — Ζητῶ συγγνώμην, ἀλλ' εἶμαι ἠναγκασμένη νὰ σὰς ἀφήσω. Προσεκλήθη παρά τῆς Α. Μεγαλειότητος...

Ἡ κ. Μπερτέν, ὑποκλινομένη φιλοφρονέστατα, μετέβη εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, ἐνῶ ἡ Φραγκίσκη κατήρχετο τὴν κλιμακα, ὀλιγώτερον ἀνήσυχος ἤδη.

Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας τὸ ἰδιαιτέρον Βασιλικὸν θέατρον ἦτο. πλήρες. Οὐδεὶς αὐλικὸς ἔλειπεν. Ὁ κόμης Δ' Ἀρτόα συνώδεε τὴν Βασίλισσαν· μόλις δ' ἐκάθισεν ἡ Α. Μ. ἐν μέσῳ τῶν Κυριῶν τῆς τιμῆς και ἡ Φραγκίσκη Τόδη, ἀπαστρέπτουσα ἐκ καλλονῆς, ἐν τῇ ροδοχρῶφ μεταξὺν περιβολῇ τῆς, ἐν ἣ ἐπὶ μᾶλλον εἶχεν ἀναδειχθῆ ἡ δεινότης τῆς κ. Μπερτέν, ὑπεκλίνετο πρό τῆς Α. Μεγαλειότητος. Εἶτα δὲ, μειδιάσασα πρὸς τὸ εὐγεγὲς κοινόν, ἤρτισε μετὰ τινος συγκινήσεως τὴν περίφημόν ᾠδὴν τοῦ Παύζιέλλου:

«A morir se me condanna...»

Οὐδέποτε ἔφαλε καλῆτερον, οὐδέποτε ὑπῆρξε τόσο ὠραία και τόσο γόσησα· ἀπεσῦρθη δὲ κατὰ τὸ σύνθηες ἐν μέσῳ ἐπανειλημμένων χειροκροτημάτων.

Ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν θαυμαστῶν τῆς διήρκει ἐτι, ὅτε ἐκ περιτροπῆς ἐφανίσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Γερτρούδη Μαρᾶ.

Μικρόσωμος, μετὰ φρακακτῆρων ἀκανονιστων και μεγίστου μετώπου, ὕφ' ὃ ἐλαμπον δύο βαθύτατοι φαιόχροοι ὀφθαλμοί, με κόμην ἀνευ χάριτος διρημημένην και ἄχρουν μεθ' ὅλην τὴν ποῦδραν, δι' ἧς ἦτο πεπασμένη, μετ' ἐσθῆτος ἐκ λευκῆς μουσελίνης, πεποικιλμένης δι' ἀνθίων ζωηροτάτων χρωμάτων, ἡ ταπεινὴ Γερτρούδη παρουσίαζε θλιθεράν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ θριαμβεῖον κάλλος και τὴν ἀπαστρέπτουσαν κόμψότητα τῆς Τόδη. Ἐν τῷ βλέμματι μόνον τῆς νεανίδος διέκρινε τις ὅτι ὑπὸ τὴν ἄχαριν ταύτην περιβολὴν ἐπαλλε καρδία καλλιτέχνιδος.

Ἡ Βασίλισσα αὐτὴ ἐζήτησε παρά τῆς προστατευομένης Τῆς τὸ μεγαλοπρεπὲς ἄσμμα τῆς Ἰργιγενίας ἐν Αὐλίδι· ὅσον ἐνθουσιασμὸν προῦκάλεσεν ἡ Βασιλικὴ αὐτὴ ἐκλογὴ παρά τοῖς ὀπαδοῖς τοῦ Γλύκ, τόσο ἐξ ἄλλου κατεκρίθη ἀνεπιφιλῆτως ὑπὸ τῶν πολυαριθμῶν θιασωτῶν τοῦ Πιτσίνι. Ἡ Γερτρούδη δὲν ἠγνοεῖ τοῦτο, δι' ὃ και ἡ παραχῆ τῆς ἦτο ἐτι μεγαλητέρα. Ἄλλως ἦτο γνωστὴ ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ ἡ λεπτοτάτη καλαισθησία τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης ὀμηγύρεως, πρὸ τῆς ὀποιᾶς τὸ πρῶτον ἐνεφανίζετο. Μετὰ τριμῶσης λοιπὸν φωνῆς ἤρτισε τὸ ἀθάνατον τοῦτο ἀριστοῦργημα.

Ἐν τούτοις, ἐνθαρρυνθεῖσα ἐκ τῶν συμπαθῶν βλεμμάτων τῆς Βασιλίσσης, ἀνέλαβε μετὰ μικρὸν ὀλίγην πεποίθησιν, κυριευθεῖσα δ' ἐξαιφνης ὑπὸ τῆς τέχνης, διήγειρεν ἐπὶ στιγμὴν τὸν ἐνθουσιασμὸν ὀλοκλήρου τοῦ ἀκροατηρίου μεθ' αὐτῶν τῶν θερμοτέρων θιασωτῶν τῆς Ἰταλικῆς σχολῆς και πιστοτάτων θαυμαστῶν τῆς ὠραίας ἀντιζήλου τῆς ἐξαιρεθέντων.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

Ἡ Γερτρούδη, ἡναγκασθὴ νὰ διέλθῃ πρὸ τῆς ἀνωτέρας παρισνῆς ἀριστοκρατίας, ἐν ὀμίλοις πυκνοῖς περικυκλούσης τὸ θεαρεῖον τῆς Φραγκίσκης, ἦν διέκρινε καθήμενη ἐπὶ διθανοῦ με κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν και ἀξιοῦσαν ἐλάχιστης προσοχῆς τὰς φιλοφροσύνας τῶν λατρευτῶν τῆς.

ἦτις ψάλλει ὅπως ψάλλεις, προσέθηκεν ἡ Τόδη μετὰ βραχεῖαν αἰγὴν. Διὰ τοῦτο ἤλθον νὰ σοι προσφέρω τὴν φιλιαν μου. Μοὶ δίδεις και σὺ τὴν ἰδικὴν σου;

Εἰς τοὺς λόγους τούτους δύο δάκρυα ἀνεφάνησαν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς νεᾶς κόρης.

— Ὡ! Κυρία μου, ἐπιθύρισε λαμβάνουσα ἐντὸς τῶν ἰδικῶν τῆς τὴν χεῖρα τῆς Τόδη, ὑμεῖς εἰσθε καλὴ, ὦ! παρά πολὺ καλὴ!

Χωρὶς οὐδὲ λέξιν ν' ἀπαντήσῃ, ἡ Φραγκίσκη κύπτουσα ἠσπάζθη τὴν κ. Μαρᾶ ἐπὶ τοῦ μετώπου και ἀμφότεραι ἐνηγκαλισθῆσαν.

Οὐδέποτε θὰ δυνθῶ νὰ σὰς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου, Κυρία μου, εἶπεν ἡ Γερτρούδη, ἦτις ἐβλέπε πάντοτε πρὸ τῶν ποδῶν τῆς χαριεστάτης ἀντιζήλου τῆς τοῦς ἰδιοτρόπους ἐκείνους εὐγενεῖς, οἵτινες τόσο τῇ ἐνέπνεον τρόπον. Πόσον ἀπομεινωμένη ἦμην και ὀποῖαν θλίψιν ἠσθανόμην ἐν τῇ ψυχῇ μου.....

— Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ συμβῆναι τοῦτο, εἶπεν νὰ εἶπῃ ἡ Φραγκίσκη. Πρὸ δύο ὀρωῶν ἤμειθα ἀντιζήλοι· ἤδη εἶμειθα φίλοι και ἰδοὺ ἀπὸ μέρους μου ἀποδείξεις. Ἐχεις θαυμασιὰν φωνὴν και ἐξοχὸν ἄλκωντον· ἀλλὰ τοῦτο, πτωχῇ μου κόρη, δὲν ἀρκεῖ ἐν τῇ Αὐλῇ τῆς Γαλλίας, ἦτις ἀπαιτεῖ κατὶ πλείοτερον!

— Πλείοτερον;

— Ναι, προσέθηκεν ἡ Τόδη μετὰ μειδιάματος· αὐριον δὲ θὰ σε παρουσιάσω εἰς τὸν διαιτητὴν τῆς τύχης ὄλων ἡμῶν, θὰ σε παρουσιάσω εἰς τὴν κ. Μπερτέν.

— Τὴν κυρίαν Μπερτέν; ῥώτησεν ἡ Γερτρούδη, καλλιτέχνιδά τινα ἀναμφιβόλως, τὴν ὀποῖαν δὲν γνωρίζω;

— Καλλιτέχνιδά, ὡς τὴν εἶπες, διάσημον καλλιτέχνιδά, πρὸ τῆς ὀποιᾶς πρέπει και σὺ νὰ ὑποταχθῆς. Χαῖρε λοιπὸν! Εἶσαι ἀπνηδυμένη ἐκ τοῦ κόπου και ἐκ τῶν συγκινήσεων τῆς ἐσπέρας. Περιμένε με αὐριον πρὸ τοῦ δείπνου και θὰ βεβαιωθῆς περὶ τῆς πρὸς σὲ φιλίας μου.

Τὴν ἐπομένην καθ' ἣν ὥραν ἡ Γερτρούδη ἀνέμενε τὴν ἐπισκεψιν τῆς Φραγκίσκης, θαλαμηπόλος ἐν στολῇ ἐνεχειρίζε τῇ ὀπηρετρίᾳ τῆς ἐπιστόλιον διὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς.

Δι' αὐτοῦ ἡ δεσποινὴ Γερτρούδη Μαρᾶ παρεκαλεῖτο νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ μεταβῆ παρὰ τῇ Τόδη, ἣν σπουδαία ἀδιαθεσία ἠνάγκαζε νὰ μὴ ἐξέλθῃ.

Μετὰ δέκα λεπτά, ἡ προστατευομένη τῆς Βασιλίσσης εὐρίσκειτο ἐνώπιον τῆς Φραγκίσκης, ἦτις ἦτο κλινηρῆς και πάσχουσα ἐκ δριμυτάτου πυρετοῦ.

Ἐξερχομένη τὴν προηγουμένην ἐσπεράν ἐκ τοῦ θαλάμου τῆς Γερτρούδης Μαρᾶ ἡ Φραγκίσκη Τόδη εἶχε κρυολογήσῃ, καίτοι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ φορεῖο αὐτῆς ἦτο κεκαλυμμένον διὰ διφθερῶν· ἐπίμονος δὲ και ὀχληρὰ βῆξ τὴν ἐβασάνιζε καθ' ὅλην τὴν νύκτα, βῆξ... ἦτις τὴν ἐφερεν εἰς τὸν τάφον.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὑπὸ Α'

HARVEY

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὑπὸ Α'

HARVEY

ΝΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑ

Μεσ' ἰστὴν καρδία μου ἐνέκρωσες, Τώρα δὲν ζῆς γιὰ μένα, Χρόνια μασὴ ἐπεράσαμε Πικρὰ, φαρμακωμένα.

Στὸ νοῦ μὴ σκέψι μῶρχεταί, Σκληρότατο κοράσι! Ἐνφ γιὰ μίνα ἐνέκρωσες, Γιατὶ νὰ ζῆς ἰστὴν πλάσι!

Κ' ἐνφ ἰστὸ νοῦ μου ἀνέλπιστα Ἡ σκέψι αὐτὴ προβαίνει, Μέσα ἰστὰ στήθη τ' ἄχαρα Δὲν εἶσαι πεθαμένη.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΙΤΣΩΚΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

Ἐπὸσαι φορτίες μοὺ λές, ἡ ἀγῆ που βλέπω νὰ ρεθίζῃ, Τρέμω σὰν φυλλοκάλαμο, ποὺ ἀγίρας τὸ λιγυρεῖ, Τρέμω, μοὺ λές, με σκιάζουνε και φίλοι και γειτόνοι. Καὶ μίνα σκέψι μου πικρὴ με καταφραμαζοῦνε! Ὅσῶν κ' ἐσὲ, τρέμω κ' ἐγὼ, τὰ μάτια μου δακρῶζου, Γιατ' εἶν' ἡ ἀγάπη μας κρυφὴ και οἱ ἴσχοι μὰς φοβίζου. Μὰ στέσου, Βεργολύγιστῃ, και θὰ προβάλλῃ ἡμέρα Νῆσαι σὲ φίλους και σ' ἐχθρούς, ἡ ἀγάπη μας φοβέρε. Θὰ σπέρνης με τὰ μάτια σου ἀγάπη, ὅτε γυρίσης, Θὰ κάμης σκλάβο τὸν ἐχθρὸ, τὸ φίλο δὲ φοβίσης... Κί' ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου, τὴν τόση μαγευμένη, «Κανένα παιὶ δὲν σκιάζομαι», θὰ κράξω δακρυσμένος. Σάκωνθός

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΙ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

Τῆς Τυφλομύτης Τὸ παιγνιδάκι Ὁ κλάνος Ἐρωε Ὅλος χαρὰ θέλει νὰ παῖξῃ Ἐὰν ἀγοράκι, Καὶ μεσ' ἰστὴ μῆση Κατρακυλᾷ.

Τάχα πὸς θέλει Νὰ ὀῆ τὴν τύχη Πρῶτος νὰ ἐβῆ Παρακαλεῖ, Καὶ με μανουλι Ἐως μὴ πῆχῃ Τὰ δύο του μάτια Με μίνα σφαλεῖ.

Ἄλλοῖμόν' ὄμιος Ἐ ποῖον τοῦ μέλλει Καὶ μεσ' ἰστὰ νύχτα του Ἐβῆνον πιασθῆ. Ὡ! εἶτε θέλη Ἐῖτε δὲ θέλη Νὰ ξαναπαῖξῃ Ὁ ἀναγκασθῆ.

Τὰ μάτια ὃ Ἐρωε Τόσε θὰ λύσῃ, Καὶ θὰ τα δόσῃ Σφιχτὰ ἐκείνο!

Καὶ τυρλὸν πάντα Θά τον ἀφήσῃ Στὸ περιγέλιο Τοῦ καθενοῦ.

Ἄργυστόλιον

Σ. Γ. ΔΑΛΛΑΠΟΡΤΑΣ

Ο ΜΑΤΙΑΣΜΕΝΟΣ

Δὲν ξέρω, μίνα, τι ἔπαθα και δὲν ἔμποῦ κομμάτι· Εἶνε τὸ κέρι μου πολὺ ἀπόψε χλασμένον... —Σὲ παίνει πολὺ εὐκόλα, παιδάκι μου, τὸ μάτι. Καὶ φαίνεται θὰ σέχουνε—ποῦθε ξέρεῖ—ματιασμένο. Στάσου νὰ φέρω θυμιατό, νὰ φέρω καρεφόλλια νὰ σὲ κενώσω μὴ στιγμῇ...

—Τὸν κόπο σου μὴ χάνῃς. Χίλια κί' ἀν κἀνὴς μαγικά και γιατροσόφια χίλια, τὸν πόνο πῶχω ἰστὴν καρδίᾳ δὲν θένα τότε γιάνης. Μόν' πάρε τὸ στρατι—στρατι, στρατι τὸ μονοπάτι νὰ πῆς ἰστὴν πέρα γειτονιά και ναῦρε τὴν Χρυσούλα και π' ἐτῆς πὸς μ' ἐμάτιασε και μ' ἔχει στὸ κρεβάτι ἀπ' τὸ πρῶ, ποὺ μοναχὴ τὴν εἶδα στὴν Βρυσούλα. Κί' ἀν-τύχη και σὺ πῆ τὸ και, μαρούλα μου, θὰ γίανω μ' ἐν ὄμιος ὄχι σου εἶπῃ, θὰ πῆσω νὰ πεθάνω... Γιατὶ τὰ μάτια μοναχά, ποὺ μέχουν ματιασμένο μποροῦνε νὰ με γίνουνε, ἀν θένε, τὸν καίμενο.

Ἐμῶρη ΔΗΜ. ΣΤΑΗΣ

ΜΑΜΩΝΑΣ ΚΑΙ ΒΑΝΗΣ

Η

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΟΥΜΑΝΟΣ

(Ἀπόσπασμα)

Ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν συνεογάτου και σοφοῦ παλαιουργοῦ κ. Γ. Σακκαλιῶνος ἐκδόσεως Δεκαλέξεως Παναγιωτάκη τοῦ Μαμῶνα (ὅστις ἐργημάτιος πρῶτος χριστιανὸς μέγας ἐρμηνεὺς τῆς Ὁθωμανῶν Βασιλείας) μετὰ τινος Βανῆ ἡ ἐφ' ἐν-δῆ μου σου λ' ἀνοῦ (διδακτὸν τῶν Τουρκοῦν) ἀποσπῶμεν τὸν ἐπιλογον, ἐν ᾧ χαρακτηριστικώτατα παρουσιάζονται τὰ ἐπιχειρήματα, ἅτινα σφοδρὸς ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ Μουσουλμάνου και ἱεροκήρυξ Μαχμουτ τοῦ Δ' προτείνει ἵνα προσηλυτίσῃ σφοδρὸς ἐπίσης χριστιανῶν. Τὸ κείμενον ἀνεγρόφη ἐκ χειρογράφου τῆς περιλθοῦσης ἐκατονταετηρίδος, εἶνε δὲ ὄρατον μνημεῖον τῆς γλώσσης, ἣν μεταχειρίζοντο οἱ λόγιοι τῆς ΙΖ' ἐκατονταετηρίδος, τοῦ ἵπερ πειθεῖον κ. Σακκαλιῶνα ὅστις ἔχομεν νῦν τὴν περίφημον Διὰ λ' ἐν ὄμιος ἡ χεῖρ τοῦ Παναγιώτου ἐξέφανε αὐτὴν...)

Ὁ Βανῆς τῷ εἶπε:— Λοιπὸν εἰπέ μας, ποῖαν ἄλλην πρόφασιν ἔχεις και δὲν πιστεύεις τὸν Προφήτην μας;

Ὁ Παναγιωτάκης ἀπεκρίθη:— Διότι δὲν βλέπω νὰ ἔκαμεν αὐτὸς τόσα θαύματα, ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς μου.

Λέγει ὁ Βανῆς:— Ὅσῶν ποῖα θαύματα λέγεις;

Ἀπεκρίθη ὁ Παναγιωτάκης:— Δὲν ἀνέστησε κανένα νεκρόν· και ὁ Ἰησοῦς μας ἀνέστησε τρεῖς.

Λέγει ὁ Βανῆς:— Ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν ἀνέστησεν ὁ Προφήτης μας ἀνθρωπὸν νεκρόν· ἔκαμεν ὄμιος ἄλλο θαῦμα μεγαλητερον: διότι θελοντες ὁ ἀσεβεῖς νὰ γόν δολοφονήσουν, ἐφαρμάκωσαν ἐν πρόβατον, και

ἀφοῦ τὸ ἐψῆσαν, τὸ ἐφεραν ἐμπρὸς του. Ὁ δὲ Προφήτης μας ἐκοψεν ἐν κομμάτι ἀπὸ αὐτὸ διὰ νὰ τὸ φάγῃ και εὐθύς, πριχού ἀκόμη νὰ τὸ βάλῃ εἰς τὸ στόμα του, ἐγνώρισε μετὰ τὸ προφητικὸν του πνεῦμα ὅτι εἶναι φαρμακωμένον, και οὔτε αὐτὸς ἔφαγεν, οὔτε κανένα ἄλλον ἀφῆσε νὰ ἐγγίξῃ εἰς αὐτό, ἀλλὰ μετὰ τὴν προσευχὴν του τὸ ἀνέστησε και τὸ ἔκαμε ζωντανόν. Τοῦτο τὸ θαῦμα εἶναι πολλὰ μέγαλον· διότι τὸ πρόβατον ἦτον διπλῶς θανατωμένον, και σφαγιζόμενον δηλαδὴ και ψημένον. Ἐφύλαξε και τὸν ἐαυτὸν του ἀπὸ τὸν θάνατον και τοὺς ἄλλους. Ἰδοὺ πόσαι ἀναστάσεις εἶναι ἐνταῦθα. Ἐχομεν και ἄλλο θαῦμα ὀμοιον και παραδοξότερον. Ὁ ἄμβωνας, εἰς τὸν ὀποῖον ἐσυνειθίσε νὰ κἀθηται ὁ Προφήτης μας και νὰ διδάσκῃ τὸν λαὸν κηρύττωντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, μετὰ τὸ νὰ ἦτον εἰς μέρος χαμηλόν, τὸν ἐσήκωσεν ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν τόπον και τὸν ἔβαλεν εἰς ἄλλο μέρος ὕψηλότερον. Καὶ διδάσκωντος ἐκεῖθεν τοῦ Προφήτου τὸν λαόν, παρόντος και πλήθους ἀπείρου και προσέχοντος τῇ διδασχῇ, ἠκούσθη ἐλεεινὸς θρήνηος και κλαύσιμον τινός. Ὁ δὲ λαὸς ἀσπνίζωντας ἐδῶ και ἐκεῖ ἐγύρευε νὰ εὕρ

Ἄλλὰ ἐὰν ἀληθῶς ἡ σελήνη, πανσέληνος οὕσα ἤθελε διαιρεθῆναι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰς δύο, ἤθελε φανῆ βασιλεύειν εἰς δύο τὸ ἡμισφαίριον τῆς γῆς, καὶ ἤθελεν τὸ γράψῃ καὶ ἄλλοι πολλοί, μάλιστα ἐκεῖνοι, ὅπου εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔκαμαν τὰς οὐρανίους παρατηρήσεις τῶν φαινομένων.

Λέγει ὁ Βανῆς: — Ἄλλ' ἐὰν δὲν δέχουσαι αὐτὰ τὰ θαύματα, εἶναι χρεῖα νὰ δεχθῆς, ἐκεῖνα ὅπου μένουσιν ἕως τὴν σήμερον καὶ φαίνονται.

Ὁ Παραγωιάκης εἶπε: — Ποῦ εἶναι ἐκεῖνα;

Καὶ ὁ Βανῆς: — Οἱ στίχοι τῆς Νέας μας Διαθήκης εἶναι ἐξακόσιοι, καὶ εἰς τὸν κάθε στίχον εὐρίσκονται τρία θαύματα φανερά· ἐν τῆς εὐφραδείας τοῦ λόγου, ἡ ὅποια εἶναι τὸσον θαυμαστή, ὅπου ὅλοι οἱ ποιηταὶ τῶν Ἀράβων δὲν ἠμπούσαν νὰ τὴν μιμηθῶσι, καὶ ὡμολόγησαν ἅπαντες, ὅτι εἶναι λόγια θεῖα καὶ ὄχι ἀνθρώπου τινός, ὡς τὸ ἤξευρες καὶ ἐσὺ ἀπὸ τὰς ἱστορίας. Δεύτερον τὰ μυστήρια ὅπου διηγείται ἡ Διαθήκη μας καὶ ἐξηγᾷ τὰς λοιπὰς Διαθήκας. Καὶ τρίτον θαῦμα εἶναι τὰ μέλλοντα, ὅπου μὲ τὰ στοιχεῖα τῶν ρητῶν τῆς Διαθήκης μας προφητεύονται, καθὼς τὸ δείχνει ἡ ἐπιστήμη τοῦ Ζεφυῖου. Ἴδου χίλια ὀκτακόσια θαύματα παρόντα καὶ φαινόμενα· τί ἔχεις; πλέον νὰ εἰπῆς;

Ὁ Παραγωιάκης ἀπεκρίθη: — Ὁ Ἰησοῦς μου εἶπεν, ὅτι ὕστερον ἀπὸ αὐτὸν θέλουσιν ἔλθω πολλοὶ νὰ ὀνομασθῶσι Προφῆται καὶ νὰ κάμουν καὶ θαύματα, ἀλλὰ νὰ μὴ τοὺς πιστεύσωμεν, οὔτε νὰ τοὺς δεχθῶμεν.

Λέγει ὁ Βανῆς: — Καὶ ἐπειδὴ ὕστερον ἀπὸ ἕνα Προφῆτην καὶ ἕνα Νόμον, ἄλλους δὲν δέχουσι, ἀμὴ διατι μετὰ τὸν Μωϋσέα καὶ τὸν Νόμον ἐκεῖνου ἰδεχθήκατε τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀφήκατε τὸν Μωϋσῆν;

Ἀπεκρίθη ὁ Παραγωιάκης: — Ὁ Νόμος τοῦ Μωϋσέως ἦτον ἀρχὴ καὶ προοίμιον ταῦ ἐδικού μας Νόμου, καὶ διὰ τοῦτο ἰδέχθημεν τὸν Νόμον τοῦ Ἰησοῦ, ἐπειδὴ αὐτὸς τελειοῖ καὶ σφραγίζει τὸν Νόμον τοῦ Μωϋσέως, καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς τὸ λέγει φανερά, ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ μετὰ ταῦτα ἄλλος Προφῆτης νὰ τελειώσῃ τὸν Νόμον, καὶ αὐτὸς ἦτον ὁ Ἰησοῦς. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως μᾶς εἶπεν, ὅτι ἄλλος Προφῆτης ὕστερον ἀπὸ αὐτὸν δὲν εἶναι νὰ ἔλθῃ, καὶ ἂν ἔλθῃ καὶ ἦναι καὶ ἄγγελος, νὰ μὴ τὸν πιστεύσωμεν.

Λέγει ὁ Βανῆς: — Ἀμὴ ἐκεῖνο τὸ ρητόν, ὅπου εἶναι λέγει τὸν Παλαιὸν σας Διαθήκην καὶ λέγει: ὁ Θεὸς ἐμμανισθῆσεται ἐν Σιών, καὶ ἐκλάμψει ἐν Φαρά, τί θέλει νὰ εἰπῆ;

Ὁ Παραγωιάκης εἶπεν: — Αὐτὸ τὸ ρητόν εἰς ποῖον μέρος τῆς Παλαιᾶς μας εἶναι; Ἀπεκρίθη ὁ Βανῆς: — Εἰς ποῖον μέρος εἶναι δὲν ἤξεύρω· ἤξεύρω δὲ ὅτι βεβαίωτατα αὐτὸ τὸ ρητόν εἶναι γεγραμμένον, καθὼς μοι τὸ ἐβεβαίωσαν ἕνας διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων Σύρος, Σολομῶν λεγόμενος.

Λέγει ὁ Παραγωιάκης: — Συνήθεια εἶναι τῶν Ἑβραίων νὰ ψευδῶνται, καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς ἄλλοθνητές. Ἐγὼ ὅμως τὸ ρητόν αὐτὸ δὲν ἐνθιμοῦμαι νὰ εἶναι εἰς κα-

νὲν μέρος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἄλλὰ τί θέλει νὰ εἰπῆ;

Ἀπεκρίθη ὁ Βανῆς: — Ἐφάνη ὁ Θεὸς ἐν Σινᾷ εἰς τὸν Μωϋσῆν, καὶ τῷ ἔδωκε τὸν Νόμον· ἰδοὺ ἐξῆσθη ἐν Σιών, ὅταν ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκήρυξε τὴν ἀλήθειαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐλαμψεν ἐν Φαρά, ὅταν ἐλαμψεν ὁ Προφῆτης μας Μωάμεθ ἐν τῇ χώρᾳ Μέκκα, ἥτις συριστὶ λέγεται Φαράβ.

Λέγει ὁ Παραγωιάκης: — Ὁ Ἑβραῖος ἐκεῖνος ἐξήγησεν οὕτω τὸ ρητόν αὐτό, ἡ ἡ λογιστὴ σου ἤυρας αὐτὴν τὴν ἐξήγησιν;

Ὁ Βανῆς ἀπεκρίθη: — Ὁχι, ὁ Ἑβραῖος τὸ ἐξήγει ἀλλῶς· διότι ἔλεγεν, ὅτι τὸ ρητόν σημαίνει πᾶς ἐμφανισθῆ ὁ Θεὸς ἐν Σινᾷ διὰ τοῦ μωσαϊκοῦ Νόμου, ἰδοὺ ἐξῆσθη ἐν Σιών διὰ Δαβὶδ τοῦ βασιλέως καὶ Προφῆτου, καὶ ἐκλάμψει ἐν Φαρά διὰ τοῦ Μεσσία, ὅπου μέλλει νὰ ἔλθῃ. Οὕτως ἔλεγεν ὁ Ἑβραῖος. Ἐγὼ ὅμως ἐγνώρισα ὅτι σφάλει, πρῶτον μὲν εἰς τὴν προφορὰν τοῦ Φαράβ, καὶ τὸ λέγει Φαρά· δεύτερον, σφάλει διὰ τὸν Δαβὶδ, ἐπειδὴ τὸν συγκρίνει μὲ τὸν Μωϋσέα καὶ τὸν κάμνει σχεδὸν μεγαλῆτερον.

Ὁ Παραγωιάκης εἶπεν: — Εἰς τὴν Παλαιὰν Γραφήν τόπος μὲ τὸ ὄνομα Φαρά οὔτε εἶναι, οὔτε εὐρίσκειται, ἀλλὰ κοντὰ εἰς τὴν Παλαιστίνην εἶναι ἕνας τόπος καὶ λέγεται Φαράν. Φαίνεται καὶ εἰς τὴν Γεωγραφίαν ὅτι εἶναι μία χώρα πέραν τοῦ ποταμοῦ Ὄξου εἰς τὴν μεγάλην Σκυθίαν καὶ λέγεται Φαράβ, ὅθεν ἦτον ὁ Παραβίτης ἐκεῖνος ὁ σφοδρὸς, ὅπου εἶναι τὸσον περιφροσῆς εἰς τὰ βιβλία σας, ὡς εἶναι εἰς ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης. Ἀλλὰ ποῦ αὐτοὶ οἱ τόποι, καὶ ποῦ ἡ χώρα Μέκκα.

Τότε ὁ Βανῆς δυσχυρίζετο νὰ δείξῃ ὅτι Φαράβ συριστὶ λέγεται ἐν ὄρος τῆς Μέκκας, καὶ ὅτι οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ χριστιανοί, διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν ἀνάγκην τοῦ ρητοῦ, ἐμετατρέψαν τὴν λέξιν καὶ τὴν εἶπαν Φαράν.

Βλέποντας δὲ ὁ ἐπίτροπος ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἑσπέρα, καὶ τὸ πλῆθος ἐστάκετο ἔξω περιμένοντας νὰ κηρῆθῃ, ἐσηκώθη καὶ ἐμβήκεν εἰς τὸ κρητήριο. Ὡσαύτως καὶ ὁ Παραγωιάκης ἐξῆλθε διὰ νὰ ξεκουρασθῆ ὀλίγον. Ἄλλ' ὁ Βανῆς ἐστεῖλεν εὐθὺς καὶ τὸν ἐκράξε καὶ τὸν εἶπε, παρόντος καὶ τοῦ μεγάλου κριτοῦ τῆς Εὐρώπης. — Στοχάσου ὅτι ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Σοφίας εἶναι θεμελιωμένος εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ Αἰγοκέρου· λοιπὸν ἐκεῖνος ὅπου τὴν ἔκτισε δὲν ἦτον ἀπὸ τὸ σέβας τὸ ἐδικόν σας βέβαια.

Τότε ὁ Παραγωιάκης ἄρχητε καὶ ἐδιηγήθη εἰς πλάτος τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Νίκα ὅπου ἐγενεῖν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, καὶ τὴν φωνὴν ὅπου ἔβαλον οἱ στρατιῶται καὶ ἐκαψαν τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ὅπου ἦτον ζυλινῆ, ὁ ὅποια κτισθεῖσα ὑπὸ Κωνσταντίνου ἀνεκαινίσθη ὕστερον ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου, καὶ ὁ Ἰουστινιανὸς θέλωντας νὰ παρηγορηθῆ τὸς πολίτας ὡς μεγαλόφρων ὅπου ἦτον, ἔκτισε τὴν ἁγίαν Σοφίαν εἰς τέτοιον καλλωπισμὸν καὶ μέγεθος.

Λέγει ὁ Βανῆς: — Ἄφησε καὶ τὸ ὄνομα τὸ παλαιὸν ὅπου εἶναι τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ὠνόμασε Σοφίαν εἰς τὸ ὄνομα τῆς γυναίκος του.

Καὶ ὁ Παραγωιάκης ἀπέδειξεν ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς γυναῖκα Σοφίαν δὲν εἶχεν, ἀλλ' ἄλλος βασιλεὺς Ρωμαίων εἶχε γυναῖκα Σοφίαν λεγομένην, καὶ εἰς τὸ ὄνομα αὐτῆς ἔκτισε παλάτια καὶ λιμένα, τὰ ὅποια ὠνόμασε Σοφιαρά.

Λέγει ὁ Βανῆς: — Καὶ ἐπειδὴ ἦτον ἀπὸ τὸ ἐδικόν σας σέβας ὁ κτίστης τῆς ἁγίας Σοφίας, διατι δὲν τὴν ἔθεσεν εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ Κριοῦ, ἀλλὰ τὴν ἔθεσεν εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ Αἰγοκέρου, ὅπου εἶναι ἴσια εἰς τὴν ἐδικὴν μας Μέκκαν;

Ὁ Παραγωιάκης ἀπεκρίθη: — Διότι εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ Αἰγοκέρου εἶναι ἡ Ἱερουσαλήμ· ὅθεν ὁ κτίστης τῆς ἁγίας Σοφίας πρὸς τιμὴν καὶ εὐλάβειαν τῆς Ἱερουσαλήμ τὴν ἔθεσεν ἐκεῖ.

Λέγει ὁ Βανῆς: — Ὁχι, ἀλλὰ θέλωντας ὁ Θεὸς νὰ ἰτοιμάσῃ αὐτὸν τὸν περιφροσὸν ναὸν διὰ τοὺς μουσουλμάνους, ἠδύοκῃσε νὰ τεθῆ εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ Αἰγοκέρου, διὰ νὰ τὸν ἔχωμεν ἡμεῖς· διότι ἂν ἦτον εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ Κριοῦ ἔπρεπε νὰ τὴν χαλάσωμεν καὶ αὐτὴν, καθὼς ἐχάλασαμεν καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ἄλλας περιφροσῆς ἐκκλησίας ἐδικὰς σας, καὶ τὰς ἐκάμαμεν τζαμιά· ἐδικὰ μας, ὡς φαίνονται.

Καὶ ταῦτα λέγοντες ἰδοὺ ἦλθε καὶ ὁ ἐπίτροπος, ἀπολύσας τὸν ὄχλον ὀργίγωνα, καὶ παραστήσας τὸν Παραγωιάκην ἐμπροσθέν του, τῷ λέγει: — Ἐχεις νὰ εἰπῆς καὶ ἄλλα, ἢ ἀπεφρίσας νὰ γενῆς μουσουλμάνος;

Ὁ Παραγωιάκης ἀπεκρίθη: — Ἐγὼ οὔτε ἄλλα λέγω, οὔτε ἔχω νὰ εἰπῶ περισσώτερον ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπου εἶπα καὶ πρότερον, ὅτι κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἰησοῦ μου, ἄλλον ἀπὸ αὐτὸν δὲν δέχομαι. Καὶ οὕτως ἐσιώπησαν, καὶ δειπνοῦ προτεθέντος, ὁ Παραγωιάκης ἐξῆλθε.

Καὶ ταῦτα ἐκ τῶν πολλῶν, ὧν ἐρρήθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνη.

ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΣΕΠΤΕ

Ἡ ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΟΥ*

(Μυθιστορία)

Τὴν πρωίαν τῆς ἐπαύριον, ὁ μαρκήσιος δὲ Πιερπῶν, προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς κ. δὲ Μοντορόν, εἰσῆρχετο εἰς τὸν θάλαμόν της καθ' ἣν στιγμὴν αὐτὴ εὐρίσκειτο εἰς τὸ τέλος τοῦ προγεύματός της.

— Ἐλπίζω ὅτι εἶσθε καλά, εἶπεν ἀσπαζόμενος τὴν τινομένην αὐτῷ χεῖρά της.

— Ναι. Ἡθέλησα νὰ εἶδω τὸσον πρῶτ, διότι οὐδέποτε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας μένομεν μόνοι. . . Ἐπεθύμουν δὲ νὰ συνδιαλεχθῶ ἐπὶ μικρὸν μετὰ σοῦ. . .

— Λάβε θέαν λοιπόν. . . Πρῶτον θὰ σοὶ εἰπῶ ὅτι εἶμαι λιαν εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸν ἐξοχον φίλον σου. . .

— Εἶναι ὀλίγον δειλὸς ὀλίγον συνεσταλμένος, ἀλλ' εἰς τὸν καλλιτέχνην τὸ τοιοῦτον προσθέτει ἐν ἐτι θέλητρον. . . Τώρα ἂς ὀμιλήσωμεν περὶ σπουδαιοτέρων πραγμάτων. . . Τί νομίζεις, τί σκέπτεσαι περὶ τῶν νεανίδων μου;

* Συνέχεια ἐκ φ. 14, 15.

— Θεέ μου! Ἄλλὰ, θεῖα μου, μόλις εἶμαι εἰς τὴν περίοδον τῶν παρατηρήσεων. Ὄλη αὐτὴ ἡ ἐξ ὠραίων πλασματικῶν πλειάς, μὲ καταπλήσσει· ἐνοεῖτε;

— Τὸ παραδέχομαι αὐτό, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπαιτῶ ν' ἀποφασίσῃς πάραυτα. . .

Ἄλλὰ τέλος, ἀπὸ ὅκτων ἡμερῶν, ὅπου τὰς συναναστρέφουσαι, θὰ ἔχῃς ἤδη ἐντύπωσιν ἢ προτίμησιν τίνα;

— Ὅκτὼ ἡμέραι, εὐκρινῶς, θεῖα μου, εἶνε ὀλίγον τὸ διάστημα διὰ νὰ τὰς γνωρίσῃ τις κατὰ βάθος.

— Καὶ πόσον διάστημα χρειάζεται, κατὰ τὴν γνώμην σου, ὅπως τὰς γνωρίσῃς κατὰ βάθος;

— Ἄλλὰ . . . ἑβδομάδες τινές, ὑποθέτω.

— Ἐβδομάδες! ἐφώνησεν ἡ βαρῶνη. . .

Ἄ! πτωχὸν μοι τέκνον· ἀλλὰ τότε οὐδ' ὀλοκλήρος αἰὼν ἀρκεῖ! . . . Ἡ νέα κόρη εἶνε, φιλιτάτι μου, τὸ ἀκαταλήπτωτερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου. . . Ὁ Θεὸς μόνον δύναται νὰ γνωρίσῃ τί θ' ἀπογείνη μετὰ τὴν ὑπανδρείαν της, καὶ τότε ἀκόμη. . .

— Ἐν τούτοις, θεῖα μου. . .

— Εἰζεύρω τί θέλεις νὰ εἰπῆς. . . καὶ προλαμβάνω ν' ἀπαντήσω. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μόνον ἐπὶ τριῶν ζητημάτων δύναται τις νὰ ἦνε βέβαιος. . . ἦτον τῆς οἰκογενείας, τῆς προκοῆς καὶ τοῦ προσώπου. . .

Διὰ τὰ λοιπὰ, δέον νὰ στηριχθῆ ἐπὶ τῆς θείας Προνοίας. . . καθ' ὅτι δὲν εἰσῆλθη ἀκόμη τὸ σύστημα νὰ λαμβάνωνται αἱ σύζυγοι ὑπὸ δοκιμὴν, ὡς οἱ ἴπποι. . . καίτοι ἀγγέλλεται νόμος περὶ διαζυγίου. . . τὸ ὅποῖον θὰ ἦτο πρόδοός τις. . . Ἄλλ' ἂς ὀμιλήσωμεν σαφέστερον· νομίζω ὅτι ἐὰν ἦμην εἰς τὴν θέσιν σου, θὰ ἠγάπαμ ἐμμανῶς τὴν δεσποινίδα Δ' Ἀλβερί. . . τί σοὺ λέγει;

— Μοὶ λέγει παρά πολλά. . . Οἱ ὀφθαλμοί της, καὶ ἐμὲ, εἶνε πολλὸ φλογεροί. . . Χωρὶς νὰ σᾶς δυσαρστήσω, εἶνε ὀλη Ἀφροδίτη, κτλ.

— Μπᾶ! καὶ ποῦ εἰζεύρεις; Οὐδὲν δαλιώτερον ἀπὸ τοὺς τοιοῦτους ὀφθαλμούς. . . ἔπρεπε νὰ τὸ γνωρίσῃς αὐτὴ εἰς τὴν ἡλικίαν σου! . . . οἱ γαλανοὶ εἶνε πολλὰς χειρότεροι. . . Καὶ ἡ θαυμασιά ἐκεῖνη μικρὰ Ἀμερικανίς, ἡ μίς Νικολσον. . . μὲ τὸ ἀγγελικόν της πρόσωπον, τὰ τρία ἑκατομμύρια τῆς προκοῆς της—καὶ ἄλλα τόσα ἴσως βραδύτερον. . .

— Ἐχετε δικαίον, θεῖα μου. . . Ἄλλὰ μοὺ φαίνεται ὅτι ἔχει τὸ βῆμα παρά πολὺ ἀρρενωπὸν. . . ἔπειτα δὲν αἰσθάνεσθε περίξ αὐτῆς καὶ τοῦ πατρὸς της ὁσμήν τίνα πετρελαίου;

— Τί ἀνοησία! Τέλος, ἂς τὴν ἀφήσωμε κατὰ μέρος καὶ τὴν μίς Νικολσον. . . Περί δὲ τῆς θελκτικωτάτης ζανθῆς δεσποινίδος Λαί, τί λέγεις;

— Ὅτι ἔχετε ἐπίσης δικαίον. . . Μόνον ὅτι ὁ πατήρ της πωλεῖ οἶνον. . . εἶνε δυσάρεστον τοῦτο. . .

— Ναι, ἀλλὰ πωλεῖ χονδρικῶς. — Καὶ περὶ τῆς δεσποινίδος Δ' Ὀρινιέ, . . . τῆς τελείας ἐκεῖνης καὶ τὸσον διακεκριμένης καλλονῆς.

— Πολὺ διακεκριμένη πρᾶγματι, θεῖα μου! . . . ἀλλὰ. . . καὶ πολὺ ψυχρά. . .

— Ἄ! ναι, ψυχρά! . . . Πρὸ ὀλίγου ἡ Ἀφροδίτη τῷ ἐνέπνευσε φόβος. . . ἦδη τὸ ἀντιθέτον! Ἄλλὰ τότε, παιδί μου, τὰ πάντα σὲ τρομάζουν! . . . Τί σημαίνει τοῦτο;

— Ὁμολογήσατε, καλὴ μου θεῖα, ὅτι ὀμοιάζει μὲ πᾶγον.

— Σὺ μᾶλλον ὀμοιάζεις μὲ πᾶγον! . . . θὰ πιστεύσω ἀληθῶς ὅτι ἀρνεῖσαι ἐξ ἀποφράσεως. . .

— Ἄλλ' ἀγαπητῆ μου θεῖα, ζητεῖτε τὰς ἐντυπώσεις μου, τὰς ὁποίας ἐξομολογοῦμαι μετ' ὀλης τῆς εὐκρινείας. . .

— Ναι. . . ἀλλ' εἰς ὅλας εὐρίσκεις ἀντιρήσεις, καὶ μάλιστα κατωκίνας ἀντιρήσεις. . .

— Διὰ νὰ σᾶς διασκεδάσω ὀλίγον, θεῖα μου. . .

— Ἄλλ' ἀκριβῶς δὲν με διασκεδάζεις ποσῶς! . . . Καὶ ἡ δεσποινὶς Σαλβέν. . . ὀλίγον ἐλαφρὰ ἴσως. . . ἀλλὰ τὸσον κομψή. . . τὸσον χαριέσσα. . .

— Καὶ τὸσον καλῶς ἀναθεωραμένη, θεῖα μου. . . ἦκουσα χθὲς τὴν μητέρα της λέγουσαν περὶ αὐτῆς. . . « Ἡ κόρη μου ἔχει λαμπρὸν χαρακτήρα. . . ἀλλ' οὐδέποτε, ὁ πατήρ της καὶ ἐγὼ ἐναντιούμεθα εἰς τὴν θέλησιν της, διότι τότε εἶνε ὡς μικρὸς ἴππιος διαρρωγῶν ἅμα εὐρὴ ἀντίστασιν. . . λακτίζει! . . .

— Ἡ μητὴρ εἶνε βλαβῆ, εἶπεν ἡ βαρῶνη. . . ἀλλὰ δὲν θὰ νυμφευθῆς τὴν μητέρα. . . Τέλος, φθίνω εἰς τὸν μεγαλύτερον μαγαρίτην τῆς ἀδαμαντοθήκης μου, ἐννοῶ τὴν δεσποινίδα Δὲ λὰ Τρεγιὰδ. . . Αὐτὴν ὅμως, δὲν σοὶ ἐπιτρέπω νὰ τὴν κατηγορήσῃς. . .

— Ἀναμφισβητήτως, θεῖα μου, νομίζω ὅτι πρᾶγματι εἶνε ἡ καλλιτέρα τῆς συλλογῆς ὑμῶν. . .

— Ὅποῖον πρόσωπον Παναγίας, ἐξηκολούθησεν ἡ βαρῶνη, καὶ εἶπειτα. . . πόσον εἶναι εὐφυῆς, εὐπαιδέυτος, σεμνὴ. . . Καὶ αὐτὴ ἡ παιδαγωγὸς της εἶνε μοναδικὸς τύπος. . . ἀληθῆς τελειότης! — Προσπάθησε ἰδίως νὰ μελετήσῃς αὐτὴν, παιδί μου, ἐὰν θέλῃς νὰ με ἀκούσῃς.

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι, θεῖα μου. . .

— Ἦδη δέ, φίλε μου, ἀφῆσόν με ὀλίγον· ἔχω νὰ γράψω. Πέμψόν μοι τὴν Βεατρίκην.

Ὁ Πέτρος ἀσπασθεὶς ἐκ νέου τὴν χεῖρά της ἀπεσύρθη. . . Ἐν τῷ προδρόμῳ συνήτησε θαλαμηπόλον τινα, ἦν ἐπεφόρτισε νὰ μεταβιβάσῃ τῇ δεσποινίδι Βεατρίκη ὅτι ἡ κ. Δὲ Μοντορόν εἶχεν ἀνάγκην τῆς παρουσίας της, καὶ κατελθὼν βαθμίδας τινάς, ἐκρούσε τὴν θύραν τοῦ δωματίου τοῦ Φαβρίκιου, ἔπερ εὐρίσκειτο ἐν τῷ εἰσογαίῳ ἔχων πρὸ τοῦ παραθύρου τὰς εἰς κήπους μεταμορφωμένας παλαιὰς τάρφους. Προκειμένου ν' ἀρχίσῃ ἐντὸς τῆς ἡμέρας τὴν εἰκόνα τῆς βαρῶνης, ὁ ζωγράφος κατεγίνετο εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς πυξίδος του. Ἐξῆτάσε πρῶτον ἂν ὁ φίλος του εἶχε πρόχειρα πάντα τὰ ἀπαιτούμενα, εἶτα δὲ τῷ ἔδωκεν ἱστορικῆς τινας λεπτομερεῖας περὶ τῆς ἐπαύλειος. Ἀκούσας φωνῆς καὶ γελώτας κυριῶν ὑπὸ τὰ παράθυρα, διεκόπη αἰφνιδίως καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ παράθυρον τῆς μικρᾶς αἰθούσης, ἥτις εὐοίσκετο ἐν γωνίᾳ τινὶ τῆς οἰκοδομῆς, ἐξ ἧς τὸ ὄμμα εἰδέσκειτο τοῦ χάνδακος. . .

Τὰ παράθυρα ἦσαν κλειστὰ ἐνεκα τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ διὰ τῶν παραθυροφύλλων ὁ Πιερπῶν ἠδυνήθη νὰ ρίψῃ ἐν βλεμμαίᾳ πρὸς τὰ κάτω, στραφείς δὲ πάραυτα πρὸς τὸν Φαβρίκιον καὶ περιστέλλων τὴν φωνὴν του: Δὲν ἔχω τὴν ἐξίν ν' ἀκροάζωμαι ἀπὸ τῶν θυρῶν ἢ τῶν παραθύρων, εἶπεν, ἀλλ' ἐδῶ ὁ πειρασμὸς πρᾶγματι ὑπερίσχυσε. . . θὰ σοὶ εἶπω τὸν λόγον. . .

— Τί θὰ εἶπῃ κακὸν παράδειγμα! ἀπήνησε διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου ὁ Φαβρίκιος, πλησιάζων καὶ οὕτως εἰς τὸ παράθυρον. Διέκρινε δὲ τότε τὰς δύο νέας, ὧν ἦκουον τὰς φωνάς. Εἶχον κατέλθῃ, πιθανῶς ἵνα ἀποφύγασιν τὸν ἥλιον, εἰς ἐκ τῶν ὑπογειῶν κηπαρίων καὶ κρατούμεναι ἐκ τοῦ βραχίονος περιεπάτου ἐν τῇ σκιᾷ τῶν ἐκ χλόης καὶ ροδονεῶν κεκαλυμμένων τοίχων. Ἐπήγαινον, καὶ ἤρχοντο ὑπὸ τὰ κλειστὰ παράθυρα, οἱ δὲ λόγοι των ἔφθανον εὐκρινῶς μέχρι τῆς ἀκοῆς τῶν δύο φίλων. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν, ἥτις ἦτο μελαγχροινὴ, ὠχρὰ καὶ μὲ ἀγγελικὴν ὄψιν, ἔλεγε τῇ συντρόφῳ της:

— Τί κατὰλληλον ἐδῶ τὸ μέρος διὰ φλυαρίαν, δὲν ἔχει οὕτω, φιλιτάτη;

— Ναι, ἀπεκρίθη ἡ ἑτέρα, ἥτις ἦτο ἀρκούντως εὐρέστος, καίτοι πυρροβριξ, διὰ τῆς ἐλαφροῦς ἀγγλικῆς αὐτῆς προφορᾶς. — Ναι, θαυμασίως κατὰλληλον. . . Ἄν ἔλθῃ κανεὶς περιέργως, θὰ τον ἰδῶμεν μακροθῆν. Ἐξακολουθήσατε, φιλιτάτη, τὸσον μ' ἐνδιαφέρουν ὅλα ταῦτα!

— Λοιπόν, εἶπεν ἡ πρώτη, ἐκεῖνη ἡ Γεωργία Μπακά, τοῦ θεάτρο, εἶναι καλὴ πρὸς τὸν ἀδελφόν μου, ὅστις ἐπίσης εἶνε καλὸς πρὸς αὐτὴν, καὶ τὸν ἐπισκέπ

εξηκολούθησε:—Και ο ζωγράφος, δότις μὰς ἤλθε χθές, πὼς σὰς φαίνεται, Εὐα.

— Ἐχει ωραίους ὀφθαλμούς και μεγαλοφυΐς τι ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ του! ἀπεκρίθη ἡ Εὐα.

— Στερεῖται ὁμως χάριτος, εἶπεν ἡ Μαριάννα μορφαζούσα.— Ὁμιλήσατέ μοι περὶ τοῦ φίλου Πέτρου... Ἐκείνον θὰ νύχουμην νὰ συναντήσω τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ ἄκρον δάσους τινός!

— Ἡ συνάντησις ὁμως δὲν θὰ ἦνε ἀκίνδυνος, ἀπήντησεν ἡ Εὐα.

— Ἄμα δὲν ὑπάρχει κίνδυνος, δὲν ὑπάρχει και ἡδονή, εἶπεν ἡ Μαριάννα... Δὲν λυπούμαι, ἐν παρενθέσει, τὴν ἐξαδέλφην μου Δ' Ἐμαρέ, ἣτις τῷ ἀφιέρωσε, λέγουσι, τὴν καρδίαν της, ... κτλ... Ἄγνοῶ ἂν τοῦτο εἴνε ἀληθές... ἀλλὰ γνωρίζω ὅτι δι' αὐτὸν ἡ δι' ἄλλων λόγων βλεπόνται συγνά...

— Δὲν εἴνε πῶς εὐτυχῆς μετὰ τοῦ συζύγου της ἡ πτωχὴ ὑποκόμησσα, δὲν εἴνε ἔτσι, φιλιτάτη;

— Καὶ ποία γυνὴ εἴνε εὐτυχῆς μετὰ τοῦ συζύγου της, καλὴ μου Εὐα; Ἴδετε τὸ ὠραῖον ζεῦγος τῶν Δὲ Λωμκούρ, τὸ ὅποιον ἔχομεν τώρα ἐνώπιόν μας!

— Πράγματι... Παρατήρησα ὅτι δὲν εἴνε εὐχαριστημένοι ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον ἀπὸ πρῶτας μέχρι ἐσπέρας...

— Καὶ φαίνεται ὅτι ἀπὸ τῆς ἐσπέρας μέχρι τῆς πρῶτας εἴνε ἀκόμη χειρότερα.

— Πῶς τοῦτο! ἠρώτησεν ἡ Εὐα.

— Ἀλλὰ, φιλιτάτη μου, ἀπήντησεν ἡ Μαριάννα, δὲν γνωρίζετε λοιπὸν τὴν αἰτίαν τῆς διαφωνίας των;... Ὁ κ. δὲ Λωμκούρ τρελλαινέται διὰ τὰ παιδιά, ἡ δὲ κυρία τὰ ἀποστρέφεται... κατ' ἐμὲ δὲν ἔχει καθόλου ἄδικον.

— Ὡ! διατί, φιλιτάτη;

— Πρῶτον, διότι οὐδὲν ὑπάρχει ἐνοχλητικώτερον τῶν μικρῶν αὐτῶν πειρασμῶν διὰ τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ἀγαποῦν τὸν κόσμον, ... εἴνε ἀληθῆ προσκόμματα εἰς τὸ νὰ χορεύσῃ τις γυριστοὺς χορούς; ἔπειτα, ὅταν μία γυνὴ εἴνε εὐμορφος, ἐπιθυμῆ νὰ διατηρήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσώτερον τὴν καλλονὴν της, — εἰξεύρετε δὲ ὅτι τὰ παιδιά εἴνε ἡ καταστροφή της.

— Πῶς τοῦτο, Μαριάννα; ἀλλ' ἐνόμισον...

Ἡ Μαριάννα ἐγαμήλωσε τὴν φωνὴν της, ἵνα ἀπαντήσῃ και δώσῃ τὰς δεούσας ἐξηγήσεις ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου μυστηρίου εἰς τὴν φίλν της, ἣτις ἀκούουσα ἠρρυθρίασεν ἀμυδρῶς.

— Λοιπὸν, διὰ τοῦτο, εἶπεν ἐκείνη μετὰ τινα σιγήν, λοιπὸν διὰ τοῦτο ὁ κ. Λωμκούρ φαίνεται τόσο μελαγχολικός.

— Ἐὰν ἦτο μόνον μελαγχολικός, φιλιτάτη... ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἐκάστη ἐσπέραν κάμνει εἰς τὴν σύζυγόν του φοβεράς σκηνάς!

— Εἰ!... εἰλικρινῶς;... Καὶ τί δύναται νὰ τῷ ἀπαντήσῃ ἡ σύζυγός του;

— Τῷ ἀποκρίνεται: Ψίτ! εἶπεν ἡ Μαριάννα.

Ἐγέλασαν ἀμφότεραί ὡς τρελλαί. Σημαινόντος δὲ τοῦ κώδωνος διὰ τὸ πρόγευμα, ἀπεμακρύνθησαν διὰ τῆς ἐν τῷ τοίχῳ κλί-

μακος, ἀφίνουσαι τὸν Φαβρίκιον και τὸν Πέτρον καταπλήκτους.

— Ποία εἴνε ἡ ἐλευθερόστομος αὐτῆ κυρία... αὐτὴ ἡ Μαριάννα; ἠρώτησεν ὁ ζωγράφος.

— Δὲν εἴνε κυρία, φίλε μου, ἀπήντησεν ὁ Πιερωπῶν, εἴνε δεσποινίς.

— Διάβολο! εἶπε λακωνικῶς ὁ καλλιτέχνης.— Καὶ ἡ ἄλλη... ἡ Εὐα;

— Ἡ παιδαγωγὸς της!

— Διάβολο! ἐπανελάθεν ὁ Φαβρίκιος μετὰ δυνάμει. Καὶ ἡρέμα ἐξηκολούθησε τὰς προτοιμασίας του.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν δύνασαι ν' ἀποφύγῃς τὴν γνώριμάν των δεσποινίδων τούτων, κρινώ περὶ τὸν νὰ σοι κρύψω ὅτι ἡ τόσον ἐμπειρος καλεῖται δεσποινίς Δὲ λα Τρεγιὰδ... προσθέτω δὲ ὅτι ἡ θεία μου τὴν συνίστα σήμερον τὸ πρῶτ' εἰς ὡς ὑπόδειγμα ὄλων τῶν ἀρετῶν... Εἴνε ἀληθές ὅτι ἡ θεία μου τὴν ἐχαρκτήρισε και ὡς πολὺ μορφομένην! δὲν ἠπατάτο δὲ ποσὸς... — Ὅταν σκέπτομαι ὅτι, ὅπως δώσω τέλος εἰς τοὺς ἐνδοιασμούς, θὰ τὴν ἐξέλεγον ἴσως, ... αἰσθάνομαι ῥίγος εἰς τὰ ὅσα μου... Ἐνοεῖς τώρα τὸν λόγον, διὰ τὸν ὅποιον ἀφῆσα κατὰ μέρος πᾶσαν λεπτότητα, ἀφ' οὗ μοι ἐπαρουσιάζετο τυχαίως εὐκαιρία νὰ γνωρίσω καλλίτερον τὰς ἀρχὰς τῆς δεσποινίδος Μαριάννας... και δὲν μεταμελοῦμαι... Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὸ πρόγευμα.

Ε'

Η ΥΠΟΚΟΜΗΣΣΑ Δ' ΕΜΑΡΕ

Ἡ πρώτη ὀρμὴ τοῦ Πιερωπῶν ὑπῆρξε νὰ τρέξῃ ἀμέσως παρὰ τῆ κ. δὲ Μοντορόν, ὁπῶς τῇ μεταβιβάσῃ τὴν συνδιὰλεξιν, ἣν κατὰ σύμπτωσιν ἤκουσε μετὰ τῆς ἐκείνης, ἣν αὐτὴ ἐκάλει τὸν λαμπρότερον μαργαρίτην τῆς ἀδαμαντοθήκης της και τῆς παιδαγωγοῦ αὐτῆς. Ἀλλὰ σκεφθεὶς ὀριμώτερον, προετίμησε νὰ το ἀναβάλῃ και νὰ ἐπιφυλάξῃ τοῦτο ὡς ἐπιχείρημα ἀναβλητικόν, ἐν ἡ περιπτώσει ἡ θεία του θὰ τὸν ἠνάγκαζε νὰ προθῆ εἰς ἀπόφασιν. Βασανιζόμενος ὑπὸ ἐνδοιασμῶν και ἀμηχανιῶν ὁ νέος μαρκήσιος, ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ του πρὸ παντὸς ἄλλου ἐπόθει νὰ κερδίσῃ καιρόν. Ἐξηκολούθησε λοιπὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην και καθ' ὅλας τὰς ἐπομένους νὰ συμμετέχῃ μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ χάριτος τῆς συναναστροφῆς τῶν ἐν Γενέ, ἀφίων τὴν θεϊαν του νὰ πιστεύῃ ὅτι ἐν μίσῳ τῶν διασκεδάσεων και τῶν γελῶτων ἐμελέτα σπουδαίως τοὺς χαρακτήρας, διὰ τὸ ὅποιον ὁμως πράγματι οὐδὲλως ἐφρόντιζεν.

Ἐν τούτοις ὁ καλλιτέχνης καθ' ἐκάστην σχεδὸν μετὰ τὸ πρόγευμά του, ἀφοῦ ἀνεπαύετο, ἀνήρχετο εἰς τὴν μεγάλην λευκὴν αἰθουσαν και ἐζωγράφιζε τὴν κ. δὲ Μοντορόν, κρατοῦσαν τὸν προσφιλῆ της κύνα ἐπὶ τῶν γονάτων. Συνήθως παρίστατο εἰς τὰς συνεδριάσεις ταύτας και ἡ Βεατρίκη. Καὶ ὁ κ. Πιερωπῶν δὲ, δικαιώματα τῶν καλλιτεχνικῶν του γνώσεων, εἰσῆρχετο ἐνίοτε εἰς τὸ ἄδυτον τοῦτο και μετὰ θερμοῦ παρηκολούθει ἐνδιαφέροντος τὸ ἔργον τοῦ ζωγράφου. Ὁ θαυμασμός, ὃν ἐξεδήλου πρὸς τὴν ἀναγνώστριαν

τῆς θείας της ἐξέπλησσε και συνεκίνησε τὸν Φαβρίκιον. Μόνος αὐτὸς ἐκ τῶν οἰκείων τῆς ἐπαύλειος μετεχειρίζετο αὐτὴν ὡς ἰσότιμον, ἐνῶ πάντες οἱ ἄλλοι, αἱ κυρίαί ἰδίαι, συμμορφούμεναι πρὸς τοὺς τρόπους τῆς βαρῶνης, ἐλάμβανον ἀπέναντι τῆς πτωχῆς Βεατρίκης ὕψος ψυχρᾶς ὑπεροχῆς ἡ περιφρονητικῆς προστασίας. Παρόντος τοῦ Πέτρου, ἡ ἀναγνώστρια ἀπηλλάσσετο τοῦ δεινοτέρου μέρους τῆς ὑπηρεσίας της. Ὁ Φαβρίκιος παρετήρησεν, ὅτι ἐκείνος ἠγέρετο ἵνα προσφέρῃ ἐν κἀθήκῃ ἡ θέσῃ ἐν προσκεφάλαιον, ἵνα ἀνοίξῃ ἐν παρήθρον και κλεισθὴ πάλιν τοῦτο, ἵνα σημάνη τὸν κώδωνα διὰ τινα ὑπηρετήν, ἵνα περιποιηθῇ τὸ κυνάριον, ἵνα τέλος ἱκανοποιήσῃ ὅλας τὰς ἰδιοτροπίας ἐμπαθοῦς, νευρικῆς και καθ' ὑπερβολὴν ἐγωιστρίας γραιίας. Ἀλλ' ἡ βαρὼν ἰδέκνετο μείσστην προτίμησιν πρὸς τὰς ὑπηρεσίας και περιποιήσεις τῆς δεσποινίδος δὲ Σαρτῶν.

«Φίλε μου, τῷ ἔλεγε, σοὶ εἶμαι λιαν ἐγνώμων... ἐπίσης και ἡ δεσποινίς δὲ Σαρτῶν ὑποθέτω... θὰ σοὶ ὁμολογήσω ὁμως εἰλικρινῶς, ὅτι ἡ χεὶρ ἀνδρὸς εἴνε ὀλίγον βαρεία διὰ τὰ τοιαῦτα... Ἡ Βεατρίκη μόνη γινώσκει τὴν τῶν μ' εὐχαριστεῖ πλειότερον τὸ πρόσκεφάλαιον ὀπισθεν τῆς ράχews μου, χωρὶς νὰ ταραξῇ ποσῶς τὴν στάσιν μου... δὲν εἴνε οὕτω, κυρία Φαβρίκι;... Ἐπειτα, παιδί μου, δὲν θέλω νὰ σε ἀπασχολῶ... εἶσαι κάπως οἰκοδεσπότης ἐδῶ... και ἀνήκεις εἰς τοὺς ξένους μου, οἵτινες εἴνε και ἰδιόκοι σου. Θὰ μοι προξενήσῃς μείσστην εὐχαρίστησιν, ἂν μεταβῆς πλησίον των!...»

Ἐκ πασῶν τῶν φίλων τῆς παιδικῆς ἡλικίας τῆς Βεατρίκης, μία μόνη, προσθυτέρα αὐτῆς κατὰ δύο ἢ τρία ἔτη, μία μόνη ἐξηκολούθει νὰ τηρῇ ἐν τῇ καρδίᾳ της τρυφεράν και πιστὴν φιλίαν πρὸς τὴν πτωχὴν ὀρφανὴν ἣτο δὲ ἡ ὑποκόμησσα Δ' Ἐμαρέ, ἡ ἐξαδέλφη τῆς δεσποινίδος Δὲ λα Τρεγιὰδ, ἡς τὸ ὄνομα, ὁ χαρίεις ἐκείνος δαίμων, εἶχε τόσον δολίως συνδέσῃ πρὸς τὸ τοῦ μαρκήσιου ἐν τῇ σκανδαλώδει αὐτῆς ἀφηγήσει. Ἡ κ. Δ' Ἐμαρέ κατῴκει κατὰ τὴν θερινὴν ἐποχὴν ἐν τῇ μικρᾷ ἐπαύλει τοῦ Λαζ, ἣτις ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιόμετρων ἀπὸ τῆς Γενέ. Ἐν τῇ ἐξοχῇ, ὅπως και ἐν Παρισίοις, σπανίως παρήρχετο ὀλοκληρὸς ἐβδομάς, χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Βεατρίκη, παραβλέπουσα πάντοτε, χάρις εἰς τὴν πρὸς αὐτὴν φιλίαν της, τὴν ψυχρὰν δεξιάν της κ. Δὲ Μοντορόν, ἣτις ἐνόμιζεν, ἐν τινῶν παρατηρήσεών της, ὅτι ἡ ἀγαθωτάτη ἐκείνη γυνὴ ἦτο πρόσκομμα εἰς τοὺς τόσον ποθουμένους γάμους τοῦ ἀνεψιῦ της. Ὁ Πιερωπῶν, ὅστις ἀδικῶς βεβαίως δὲν ἔτρεφε πολλὴν ὑπόληψιν πρὸς τὴν ἀρετὴν τῶν γυναικῶν, ἐξέμεινε ἐνθουσιωδῶς τὴν κ. Δ' Ἐμαρέ, ἡ δὲ βαρῶν με τὴν πρακτικὴν της λογικὴν συνεπέρανεν ὅτι ἦτο ἐραστῆς της.

Ὁπωσδήποτε ἡ κ. Δ' Ἐμαρέ ἦτο διὰ τὴν δεσποινίδα Δὲ Σαρτῶν, τὴν τόσον ἀπομεινωμένην, ἀνεκτιμώμενην παρήγορος και μυστικοσέμβουλος πρὸ αὐτῆς και μόνης. ἐνίοτε ἡ Βεατρίκη ἀπέσπα τὴν ἀπαθῆ προσωπίδα της και ἄφινε τὰ δάκρυά της νὰ ρεῦσωσιν... Ἐν τούτοις ὁμως και πρὸ αὐτῆς ἔτι ἡ καρδία της ἐφύλασσε μυστήριον

τι. Ἡμέραν τινά, ἡ ὑποκόμησσα εὗρεν αὐτὴν κλειούσαν ἐν τῷ θλάχῳ της, συνεπεία προσβλητικῆς τιнос σκηνῆς, ἡς αἰτία ἦτο ὁ δύστροπος χαρκατῆρ τῆς κ. Δὲ Μοντορόν τὴν παρεκίνησε λοιπὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν βαρῶνην και νὰ δεχθῇ ἄστυλον παρ' αὐτῆ. «Εὐχαριστῶ, εἶπε κατασπαζομένη αὐτὴν, ἀλλ' ἐπίτρεψόν μοι νὰ σοὶ ἀρνηθῶ ἐναντίον ὄλων τούτων τῶν δυσχερειῶν, εἴμαι εἰσέτι παρὰ πολὺ ὑπερήφανος, ὅπως μὴ ἀποφασίσω νὰ κατοικῶ και τρέφωμαι ἐπὶ ἀπλῇ ἐλεημοσίῃ... Ἐδῶ τούλαχιστον χρησιμεύω εἰς τι... ἐκπληρῶ καθήκοντα ὑπηρεσίας... κερθαίνω τὸν ἄρτον μου... πλησίον σου θὰ ἦμαι ἐντελὸς παρῆχτος!... Ἐπειδὴ ὁμως ἡ φίλη της προσέπεθε νὰ νικήσῃ τὸς ἐνδοιασμούς της:— «Ἐπειτα, εἶπεν ἡ Βεατρίκη μετὰ θλιβεροῦ μεδιάματος, ὁ σύζυγός σου θὰ μοι ἔκκμειν ἐρωτοτροπίας!»

Ἡ κ. Δ' Ἐμαρέ, ἣτις ἐγίνωσκε κάλλιστα τὸν χαρακτήρα τοῦ συζύγου της, και ἣτις ἤξευρεν ὅτι ἦτο πράγματι ἱκανὸς νὰ ὑπερβαίη τὸς ὅρους τῆς φιλοξενίας, ἐκίνησε θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν και δὲν ἐπέμενε ἐπὶ πλέον.

Ὁ ἀντικόμης Δ' Ἐμαρέ, ὡς πλείστοι ἄλλοι ἄνθρωποι, θὰ νύχετο νὰ ἦνε ἐντελής, τίμιος χαρκατῆρ, ἐγκρατῆς και σώφρων τὸ ἦθος, ἐχθρὸς δὲ τοῦ Φάνησε κούπα. Ἀλλ' ἐὰν ἠγάπα τὸ χαρτοπαίγιον, τὰς γυναῖκας και αὐτὸν ἐπὶ τὸν οἶνον μέχρι καταχρήσεως και ἐξευτελισμοῦ, τοῦτο συνέβαινε, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερικήσῃ τὰς ἀδυναμίας του ταύτας. Οἱ ψυχολόγοι τὸν ἐθεώρουν ὡς θύμα τοῦ πετρωμένου, τὸ δὲ κύνον ὡς ἄνθρωπον παράδοξον.

Τὸ ἐξωτερικὸν του ἦτο εὐάρεστον δὲ ἐστερεῖτο δὲ πνεύματος. Ἡ σύζυγός του κατ' ἀρχὰς ἴσῳ εἶχε ἀγαπήσῃ πολὺ, ἀλλὰ τοσοῦτον τὴν παρεγνώρισε και ἀπεθάρρυνεν, ὥστε δὲν ἔτρεφε πλέον δι' αὐτὸν ἡ ἀδιαφορίαν και περιφρόνησιν. Ἡσθάνετο ἐν τούτοις οἶκτον ὅπως πρὸς ἀσθενῆ τινα ἀνείχετο δὲ τὴν παράδοξον μανίαν, ἣν εἶχε νὰ τῇ ἐκμυστηροῦνται, ἐνίοτε κλαίων, τὰς ζῆλιας του ἐν τῷ χαρτοπαίγιῳ, τοὺς ἐρωτὰς του, τὴν ψυχικὴν ἀπελπίσιν του τῇ προσέθετε δὲ πάντοτε ὅτι κατέφευγεν εἰς τὰς γυναῖκας, ἵνα παρηγορηθῇ ἀπὸ τῆς ζῆλιας τοῦ χαρτοπαίγιου, και εἰς τὸν οἶνον, ὅπως παρηγορηθῇ διὰ τὰς ἀπιστίας τῶν γυναικῶν... Βεβαίως θὰ ἦτο καθ' ὑπερβολὴν ἀγαθὴ διὰ νὰ διδῇ προσοχὴν εἰς τὰς διαχύσεις του ταύτας. Ἀλλ' ὑπάρχουσι γυναῖκες, αἵτινες εἴνε πλήρεις οὐρανίας ἀγαθότητος.

Ἡ κ. Δ' Ἐμαρέ ἀπέκτησε μετὰ τοῦ ἀναξιοπρεποῦς τούτου συζύγου δύο τέκνα, δύο υἱούς, περὶ ὧν ἠσχολεῖτο καθ' ὀλοκληρίαν, ἀφιερῶσασ εἰς αὐτοὺς νοῦν τε και καρδίαν.

Ἦτο δὲ ἐκ τῶν σπανιωτάτων ἐκείνων γυναικῶν, ἃς ὁ Πιερωπῶν ἠθέλει ἀγαπήσῃ σωματικῶς. Τὴν ἠγάπα διὰ τὴν γοητευτικὴν και φωτοβόλον αὐτῆς ξανθὴν κεφαλὴν, διὰ τὴν χάριν τοῦ βαδισματός της, διὰ τὴν συμπαθῆ διαύγειαν τῶν ὀφθαλμῶν της, οἵτινες, ὅπως αἰ τῆς Ἐρρικέτης τῆς Ἀγγλίας, ἐφαίνοντο ἐρευνητῆρες τὴν καρδίαν. Τὴν ἠγάπησε προσ-

εἰ διὰ τὴν ἀρετὴν της και τὸ γοητρὸν της, ὡς ἀπηγορευμένου καρποῦ, ἐπίσης δὲ ὀλίγον, τὸ ἐπιζόμενον τουλάχιστον, ὡς ἀτυχῆ γυναῖκα, καθὼτι ἐγίνωσκε κάλλιον παντὸς ἄλλου τὸν θλιβερόν βίον τοῦ ζεύγους τούτου. Ἀνήκων εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον μετὰ τοῦ κ. Δ' Ἐμαρέ, πολλὰς εἶδε, κατὰ τοὺς πρώτους τοῦ γάμου των μῆνας τὴν νεαρὰν σύζυγον ἐρχομένην εἰς τὴν λέσχην περὶ ὧρον λιαν πρῶτην πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ συζύγου της και ἔχουσαν τοὺς ὀφθαλμούς ἐρυθρούς ἐκ τῶν δακρύων και τῆς ἀπνίας.

Ἐπερῆθη νὰ τὴν παρηγορήσῃ, ἀλλ' ἀπέτυχεν. Ἐκπλαγείς λιαν κατ' ἀρχὰς, αἰσχυνόμενος δ' εἶτα διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ταύτην, ὑπέκυψεν ἐν τούτοις ὡς ἄνθρωπος εὐγενῆς και παραδέχθη τὴν εἰλικρινῆ φιλίαν, ἣτις τῷ προσεφέρετο ὑπὸ τῆς χαριεστάτης ἐκείνης γυναικός. Ἐκτοτε δὲ ἐξηκολούθησαν νὰ βλέπονται, ἐπικρατούσης μεταξύ των οἰκισιότητος, ἐν ἡ ἀνεμιγνύοντο ἡ εἰλικρινεία, ἡ χαριεντολογία, ἀλλὰ και τὶς εἰρωνεία.

(Ἐπειτα).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ὁ πρίγγιψ τῆς Σαβοῖας Θωμάς, ἀδελφὸς τῆς βασίλισσης τῆς Ἰταλίας, μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἀναχωρήσει εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Σύμβουσις ὑπεγράφη μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως και Βελγικῆς τιнос ἐταιρίας πρὸς κατασκευὴν νέων σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ἀπὸ Πόργου εἰς Πύλον και ἀπὸ Λεονταρίου εἰς Ἐπρωκάπιον διὰ Ἐπάρτης. — Ἡ εὐφρογία ἐπιτείνεται ἐν Ἀθήναις και Πειραιῶ. — Διὰ βασιλικῶν διατάξεων ἐγένοντο ἐνθὲς τῆς ἐβδομάδος διάφοροι στρατιωτικοὶ προβιασμοί. — Κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον εἰσπράχθησαν ἐν τοῖς τελωνείοις τοῦ κράτους δρ. 1,989,434 ἀπέναντι δρ. 2,059,572 εἰσπραχθεῖσάν κατὰ τὸν ἀντίστοιχον μῆνα τοῦ 1889 ἀπὸ πρώτης δὲ Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου τοῦ ἐνεστώτος ἔτους εἰσπράχθησαν δρ. 4,066,311,52 ὑπερβῆσαι τὰς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος τοῦ ἔτους 1889 κατὰ δρ. 67,721,22. — Αἱ εἰσπράξεις τῶν μονοπωλείων τοῦ κράτους ἐκ πετρελαίου, πυρρείων, παιγνιοκάρτων και ἀλατος, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Μαρτίου ἀνῆλθον εἰς δρ. 1,820,917 ἐνῶ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ 1889 ἀνῆλθον εἰς δραχμὰς 1,812,870. — Διὰ τακτικὰ ἐργασία τῆς Βουλῆς ἐπαναλαμβάνονται ἀπὸ τῆς προσεχούς Δευτέρας. — Ἀῦριον ἐορτασθήσεται πανηγυρικῶς ἐν Αὐαρίῳ ἡ συμπλήρωσις εἰκοσιπενταετηρίδος ἀπὸ τῆς ἀνεγνωσῆσεως ἐν αὐτῷ τῆς ἀρχαίας μεταλλευτικῆς και μεταλλουργικῆς βιομηχανίας διὰ νέας ἐλληνικῆς ἐταιρίας. — Παρασημοφορήσονται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως οἱ κατὰ τὰς συμπλοκάς τοῦ 1886 διαπρέφαντες ἐν τοῖς μεθορίαις πολεμισταὶ διὰ τοῦ παρασημοῦ τοῦ ἁγῶνος. — Νέα σιδηροδρομικὴ γραμμὴ κατασκευασθήσεται ἀπὸ Κόμης εἰς Ἀλιβερίου. — Συνέστη πολυμελὴς ἐπιτροπὴ ἐκ κυριῶν πρὸς συλλογὴν ἐράων ὑπὲρ τῆς ἰδρύσεως ἐργοστασίου ἀνδρῶν γυναικῶν ἐν Ἐρμουπόλει.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας μεταβὰς εἰς

Βρέμην κατέθεσε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ εἰς τὸ πάππον του ἐγειρομένου μνημείου. — Ὁ Διάδοχος τῆς Σαξωνίας πρίγγιψ Φρειδερίκος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Ἐπίσημος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀθηνῶν και ὁ πρίγγιψ Βίκτωρ Ἀλβέρτος τῆς Οὐαλλίας, κατευθυνόμενος εἰς Ἀγγλίαν. — Κατὰ τὴν 19/23 Μαΐου δαθήσεται ἐν Λονδίῳ ἐτήσιον συμπόσιον ὑπὸ τῆς «Ἐταιρίας πρὸς περιθαλίφιν τῶν ἀπὸρων ξένων», ἣς θέλει προεδρεύσῃ ὁ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰω. Γεννάδιος. — Ἐν Μασσαύᾳ ἰδρυθήσεται ναὸς τοῦ ἀγίου Μάρκου, τοῦ πρώτου διαδόσαντος τὸν χριστιανισμὸν ἐν Ἀρριχῇ. — Ὁ περιβόητος ἐν Μοζαμβικῇ ταγματάρχης Σέρπα Πίντος ἐπανεικάμην εἰς Λισαβόνα. — Λιαν δυσοίωνος εἴνε ἡ οικονομικὴ κατάστασις τῆς Βουλγαρίας, γενικὴ δὲ προετοιμάζεται ἐλάττωσις τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἐν ταῖς παρὰ τὴν Μεγαλόπολιν ἐνεργουμέναις ἀνακαθαφαῖς εὐρέθησαν τρεῖς θρόνοι τοῦ 3ου μ. Χ. αἰῶνος, πάντες μετ' ἐπιγραφῶν, ὧν μία εὐανάγνωστος: ANTIQXOΣ. — Ἐν τινι ἀγρῷ ἐν Κερύσιφ εὐρέθη πῖθος πλήρης ἀρχαίων νομισμάτων ἱκανῆς ἀξίας. — Ἐν Θεσσαλονικῇ παρὰ τὴν θέσιν Καγιζ Τσαλή ἀνεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια ἀρχαίου οἰκοδομημάτων, ὅπερ θεωρεῖται ὅτι ἔχο ναὸς τῆς πρὸ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐποχῆς. Ἐν δὲ τῷ χωρίῳ Περτιτοῦ τῆς ἐπαρχίας Σερρῶν ἀνεκαλύφθησαν ἐν τινι ἀγρῷ ἀρχαῖα νομίσματα μακεδονικῆς ἐποχῆς.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Τὸ νεώτερον ἔργον τοῦ Λέντος Τολστόη καλεῖται: Οἱ καρποὶ τοῦ Πωλιτισμοῦ. Ἡ τετράπρακτος αὐτῆ κωμῳδία παρεστάθη τὸ πρῶτον κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους ὑπὸ τῆς οἰκογενείας και τινῶν φίλων τοῦ συγγραφέως ἐν τῇ ἐξοχῇ αὐτοῦ Τούλα, εἰς Ἰασνά-Πολιάνα, ἔτυχε δὲ ἐνθουσιωδῶς ἐπιτυχίας. — Τρία ἔργα μέλλει νὰ δημοσιεύσῃ ἐτι ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Ζολά, δι' ὧν κλείεται ἡ σειρά τῶν «Ρουγῶν-Μακάρ» ἡ τῆς «φυσικῆς και κοινωνικῆς Ἱστορίας μιᾶς οἰκογενείας ὑπὸ τὴν δευτέραν Αὐτοκρατορίαν», εἴνε δὲ ταῦτα, τὰ «Χρῆμα», ἡ «Πόλεμος» και ὁ «Δόκτωρ Πασχάλης».

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἀναφέρουσι περὶ τινοσ εἰκόνας τοῦ Turner, ἣν ἠγόρασε παρὰ τοῦ λόρδου Δυδλὲ ὁ κ. Βαδερμπίλτ ἀντὶ 500,000 φράγκων. Ὁ αὐτὸς κύριος προσέφερεν 100,000 λίρας (2,500,000 φρ.) τῇ βασιλίῃ Βικτωρίᾳ διὰ μίαν εἰκόνα τοῦ Μεσσονιῆ, ἣτις δωρηθῆ τῷ βασιλικῷ Ἀὐτῆς συζύγῳ ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Ναπολεόντος. Ἐνοεῖται ὅτι ἡ πρότασις ἀπερρίφθη.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κυρία Η. Α. Μεσολόγια. Ἐλήρθσαν, εὐχαριστοῦμαι.—J. L. Seés. Ἐστάλησαν μετ' ἀγγελίας. Γρ. Χ. Βέρναν. Ἐστάλησαν, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἡ χρῆσις των ἔσται ὠραία. Ἐλάθετε και τὴν ἄγγελίαν; Δ η μ ο φ (λ φ. Σ μ ὀ ρ η ν. Καὶ τὰ βραβεῖα ἀπὸ τίν

